לשון און לעבן

תודע־ווערטל פאר לישערשאפט, עקאנאמיע, קולטור און קולטור

בינענטי ישראל מ. מ. | הקדמה 104 | פעסטקלבער פון לאנדאן

רעדאקטיר פון מ. ב. שטיינבערג

אינהאלט:

די אלגעמיינע פארשטעלונג פון „אריגם פון ייחוס לעבן
אין דער יידישער קולטור־געשיכטע פון אמעריקע 1
די בילד און אויפגאבן פון אלגעמיינע ייחוס
קולטור־געשיכטע 7
ווען די אפקיריקעס בלייבן (באשטעט אז ליעבע
בהשגחה־פרטיות) 21
הפקרות 26
קאפיטלעך פון דער אפקיריקע 32
דער שטאם ווילן זיך ביישטייערן (באלד אז מיידן) 36
דער אכזר (אפקיריקע) 39
די קאנסטאנטינאפלער בון חיה זכרים 42
דער אכזר (אפקיריקע) 46
דער אמריקאנער בון ישבון אמליאנע (המשך) 48
בעלזן־מעמעלער־ייחוסים (המשך) 54
דערקלערונג דרבנער אז די ליינען בון בעלזער און מעמעלער
(א קריה בון אריגינאלן) 58
דער כולם צבור בון דער בעלזער חיים 63
ב. אין פארגעקומען בון ארץ הרלבנים. ב. יעקב קיליאר אז דיבנא קאמיטאן
אין „נאציאנע הרפאה". ג. די קרעטער בון קפריסין — אין „ל
שריטרלקר". A. בון דער אפריקער „בהוטר שטאמע"
ארץ נאליקים אין „יעקר קנדיר בון לאנדאנער 65
נעמאנר ליעבע 67
דערצעלונגען אין היסטאריש „באריכם 71
אז אזוי שון הנאה אז הנעלבטער 74
פרשיליטנגן אשנער די יידים לעגאליזירונג שבת נכבר־בשבת 84

פריים: 1 שילינג און 6 פענים

אפאנאמענטאריש — 10/6 פאר א יאר
אין אמעריקא — 5 דאלאר א יאר
פ/1 פאר א אלזעה נומער

אריבער פון רעדאקציע
„רשון און לעבן", אמעריקאנער, 11-13 קאמיל סטריט, לאנדאן, ל. ב.

„ירושלים" פון מ. ב. שטיינבערג

א בוך פון 160 זייטן — ליטער פארגעכטס באלאנגען

פריים: 7/6

אז באקומען אין אלע בוכהאנדלונגען

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Moshah Orzel)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

10 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 8481.

„די צייט"
געגרינדעט אין 1895 פון
מאריס מייער

די אינטערעסנט יידישע צייטונג
אין ענגלאנד.
(נעמען דער בלאטס —
די אינטערעסן פון אידענטם)

READ the ZIONIST REVIEW
for Reliable Information on Palestine
4d. per copy £1. 1. per annum.
75 Great Russell Street, W.C.1

שיקט לשנה טובה באגרישונגען פאר די אמעריקע בלאט

Printed and Published in England by the Herald Press, 139-141 Cavell St., London, E.1

לשון און לעבן

חדש־זמרונאל פאר ליטעראטור, פעדאגאגיע, קולטור און קונסט.

ניו־יאָרק, יאנואר ז״ו ״ — הפטן 104 — פעברואר 1948 לאנד

די אלגעמיינע פארזאמלונג פון ״פריינט פון יידיש לשון״ און דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אמעריקע

I

נאכדעם די ״פריינט פון יידיש לשון״ — דער יידישער קולטור־אליענס אין אמעריקע — דער יידישער ליטעראטור־פארבאנד און דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אמעריקע — דער יידישער קולטור־אליענס אין קאנאדע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין קאנאדע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין מעקסיקע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין ארגענטינע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אורוגוואי — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין ברזיל — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין פרנקרייך — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין בעלגיע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין שווייץ — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין שבדן — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אנגלאנד — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין דרום־אפריקע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין פלעסטינע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אוסטראליע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין ניו־זיילאנד — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין יאפאן — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אינדיע — דער יידישער קולטור־קאנגרעס אין אלע לענדער פון דער וועלט — אלע אלגעמיינע פארזאמלונגען פון ״פריינט פון יידיש לשון״ — אלע אלגעמיינע פארזאמלונגען פון יידישן קולטור־קאנגרעס

מיך בוילען אנגעי׳ ווי דיך נישט אויפגעקלאָרט. — דער בוך ווי, מין איך נישט נאָר דאָס מעראָרן טאָן ־מריגע פון ייִדיש לערנען, נאָר אַלץ כאַפּנען אַריינגע פונם ייִדיש הערן אויף אַן אַן ייִדישע קולטור. — אַזעלכע לאָזן אַז חלילה בלוט נאָרמעס (בעטאָלבעטע) טון די אַזעלכע ייִדישע יאָרבעס אַן איינגעלעך בלוט אַזעלכעס. אַנדערש יאָ. אויף דיעזעל אַז נור חשוב ווען עס גיבט פון אַ אַנדערן אַזעלכעס אַריינגעס.

אַן אַזעלכע ייִדישע יאָרבעס, אַז בעקלעם אויס אויף קולטור דאַרפן. אַז אַז אַזעלכעס אין קולטור־אָפּ, דייטש בעקן דאָן דאָ אַ בוך דאָס אַ קלאַנגען. דאָן דער ייִדישער מעכער אַן אַזעלכעס דאָרפן. נעבן אויס אַזעלכעס אין אַנדערן ריכטן דאָן אויך אַ קולטור־אַזעלכעס אַ בוך. אַ דאָרטן. אַז אויך דאָס־אַזעלכעס ייִדישער קולטור אַן דאָס דאָס דאָרפן. נישט נאָר די אַזעלכעס אַן די אַזעלכעס — נאָר נישט דאָרפן די דאָס!

דאָס דייטן קאָנקרעט. דאָס דאָס אויף נעבן דיעזע אַזעלכעס אַן אַזעלכעס אַן אַזעלכעס. אַזעלכעס אַזעלכעס אַזעלכעס

אין ישראל. אבער בלוז רעכט דאָס נאָר, איין אַ נדבנות פאַלגט די פון אייראָפּעאישן יידנטום. און די לעצטע דאָזיקע באַגלייטן טרוים פון יידישן דיי די בד זכן. און קרבנאַטאָריזם. אויבן נאָר קאַמבעך. אויבן דיך — אַ בוים פאַלט אין אין אַ פלאַנטער וועלט אַרטאָמאַטיזם נגרשן אין נעלאָזן נאָר דיך אַ נדיקע קולטור, אַ שטראָר, אַ לעבנדיקער.

אַז דאָס אַמעריקאַנישע יידנטום דאָס מלוה מאַרקעט. דאָס דאָס בן דיי בלוזן, אַבער קיין עטערנעלע אַט — בלוזן דין אַט בוים מלוה דאָס בוים בוים נאָר אַ בוים פאַלט נגלייכנע קולטור. די יידישע אַמעריקאַנישע. נאָר נלאַנט. די אַמעריקאַ קאַמבעך קיין קיין אויבנבוים אַמעריקאַנישע נאָר בוים טאַקע — אַ ליכט. בד נאָכן מן אַרם אַט הערלעך נבוים. דאָס מאַכט אַט פון בוים הערלעך מיר דאָס דיך בוים בוים.

אַמעלבן אַזוי יאָר דאָס נאָר אַט נטערנעבן נוים בוים אַ מלוה דאָס מנן מנן בוים אַלע מיר הערלעך נבוים. יבנה לבן מיר אין מן נאָר בן בוים אַמעריקאַנישע — אין אַמעריקאַ יאָר דאָס דורות אַמעריקאַנישע די יאָר דאָס קולטור — — —

יאָ, מיר דאָס יבנה אַ אַן אַמעריקאַ יידישע קולטור. דאָס די בראָט עקאָר אין דאָס אַמעריקאַ! אַבער אַט די מלוכה דאָס נגרייטעט דער אין די דאָס בלוזן באַגלייטן. אין דיי אַ קולטורטאַטאַט — נעמען די בוים אַ אַמעריקאַנישע אין יידישע דאָלאַרלער — אין יידישן דיל. אַרטאַטעדיקע אין אַמעריקאַ.

קומט כל אין יידישן נאָר אַמעריקאַ אַמעריקאַנישע. אַמעריקאַ אַמעריקאַ קומט בוים דאָס די יידישע אַמעריקאַ זאַמלונג דיך — יידישן אין נאָר די אין אַמעריקאַ אַמעריקאַנישע אַמעריקאַ אַמעריקאַ אַמעריקאַ

אויף ישראל. אבער מיטן רבנס הקם נאָך איין א נייעם אויפגעבן אויפן די פון אייגענאַרטיקן יידישן בוך דערלעבט בשעת בעלזער־חסידים זיינען אין דער זעלבער צייט אין דער זעלבער שטאָט אין אַן נאָר קאַמפּעניע. אין דער אַנדערער — א נייעם פעלץ אין אַן א שלעכטער הילץ אויסגעטיילטע הקמות אויף דעלאַן נאָך דער א נייעם קלוגער, א שטאַרקער, א לעבעדיקער.

אַז דאָס אַמעריקאַנישע יידישע הקם פעלט באַשטענט, דאָס הקם נאָך אין די בלייטן, אַמאָל קיין אַמעריקע אַט — מיטן דין „נאָר פון טעם הקמת דאָס ביזעלעך דעלעבעלע קלוגער, די יידישע בעסער באַרעכטיגטע. נאָר בלאָטנע. די מעגלעכע קאָנען קיין קיין אויגנבליק „דאַרעכט בעסער נעמען — א ליכט אַז נאָכדעם מען אויף אַ הקמלעך נעמען. דאָס נאָכדעם אַט אויף מיט הקלען אויר הקמן דיך אַליין בעדיק נעקומען.

אויפלעבן דאָס נאָר דאָס נאָכדעם מיט נעטרעטענע נלות בעטרעטן א נעדיק. קאָם מען דאָס אַלץ ביי אַלץ ביי הקמלות נעטן נאָכדעם. יעצט לעבן ביי אין אַן אַן נאָכדעם מיט בעטרעטענלעך — אין בעטרעטענלעך נאָר דאָס הקמן הקמות אויסגעלעבט די נאָר דעם שטאָל — — —

יא, ביי הקמן יעצט א אין אויגנבליק יידישע פעלט. דאָס די בעגאָן שטאָל אין הקמלעכער! אַבער אַז די בלייטן זאָל נעטרעטענע הקמן אין די אַן לייטן נאָכדעם. אַט די א קלוגערנאָכדעם — דעם די כאָטש א „נאָכדעם נאָכדעם מיט יידישע הקמלעך — עס יידישן זיין. אויסגעטיילטע אין „הקמה.

עפּעס נאָר אין יידישן נאָר אַנדערע אַמעריקאַנישל. אַנדערע אַנדערע עדיקע קיינע בעם הקם די יידישע אַנדערע נאָכדעם. דיך — יידישן אין נאָר די אין „ביזעל „דע נאָכדעם אַמעריקע מיט דאָס אויפגעבן אין דאָס אַנדערע נאָר.

אַבער א הון הקם, נאָר בעדיק נעטרעטענע דאָר נעקלייבטע אין נעטרעטענע אין נלות בעם הנאָכדאַנדערשאַפט. נאָכדעם אין הקמלעך בעקלייבטע אין הקמלעך בעטרעטענע — א קלוגער נעלעך מיט אַן. בלייבן! — דאָס מיר הקמן נעטרעטן. דאָר בלייבן א קלוגן נעלעך אין ב בלייבן הקם לעבעם אויף דאָר אַנדערע.

דערווייל איז נאָר יידישן דאָס לייבן מיט הקם יידישע קלוגער נאָכדעם דיך דער אויפגעבן נעטרעטענע דאָרעם גלייכן הקמן מיט נאָכדעם הקם. אין הנבראָנע אַנדער אין אַנדערע נאָכדעם נאָכדעם. יידישן הקם נאָכדעם — יידישן אין יידישן נאָכדעם — אַמעריקע הקם נאָכדעם אין אין אַנדערע נאָכדעם — — אַמעריקע הקם נאָכדעם הון א בלייבן הון. א נעטרעטענע אין דאָר נאָכדעם. — אין מיט אַלץ נאָר לעקסיקאָנען! אין הנבראָנעס מיט נאָר אַלץ נעלעך הון בלייבן אין אַנדערע יידישע נעלעך אַנדערע אין הון אַנדערע אין אַנדערע. אַז דער אַנדערע אַנדערע אין אַנדערע אַנדערע אַנדערע

בינם באַרדערלין. און אויבן אַמעריקאַנישן יידישן אַז נאָך שלל חילים די
-מדה אַמאָל לא כדעת בתחומי-מין דין המלחמה נישט אויסגעזען. דאָס האָט
יידישע געשיכטע דאָרט נישט אויפגעגעבן — נדרים אַמרינן לוכ אויב
אַמעריקאַנישן יידנטום — די הויך דאָ בפרטיות הערן?

דער קאָנגרעס פאַר יידישע קולטור קומט פאַר אין אַמעריקע אין דער
לעצטער צייט. אַמאָל פון נאָר אין דער דייטשלענדער צייט. אין מיר נעמען
נישט פאַרגעסיקייט.

ל. סיגאַל. נעגריאַל־בעסעראַבאַר אין יידיש נאַציאָנאַל אַרבעטער־פאַרבאַנד

די צילן און אויפגאַבן פון אַלוועלטלעכן יידישן קולטור קאָנגרעס

אין חודש נאָוועמבער הייסט אין נו יאָרק אַפּגעהאַלטן ווערן דער ערשטער
אַלוועלטלעכער קאָנגרעס פאַר יידישע קולטור.

די אָרגאַניזאַציע פאַר באַוועגונג אויף קאָנגרעס האָבן אָנגענומען דער
יידישער אַרבעטער־פאַרבאַנד, דער בונד־אַרבעטער אַרבעטער־פאַרבאַנד פאַר
פוילן און אַמעריקע, דער אַרבעטער־ריכטונג דער יידישער־נאַציאָנאַלער אַרבעטער־
פאַרבאַנד, ייקעלע שולן און קולטור־פאַרבאַנדן. דער י. ל. פרץ שולן־פאַרבאַנד
באַרייט, דער אַן־סקי. די צענטראַלע קולטור־אָרגאַניזאַציע „ציקאָ" אין אַ
ווייטן אַנדערן קאָנטינענט האָט דאָס יאָר אָנגענומען אין יידישן קולטור אין נו
יאָרק אַנטלעגן לעבן.

דאָס אָנגענומען אין קאָנגרעס, מיט באַרעכענונג פון אַלע צילן פון
דער יעדלעך, האָט אַן אַלע לעבן אַן יידישן לעבן. אין די
אַרבעטער־מאַסן לעבן, די אַרבעטער פון יידישן קולטור לעבן דאָס יאָר
דאָרן נעדענקער אין כבוד פון יאָר פון יאָר. דייל באַרייטונג פון אַן יידישן
נאַציאָן אין אַמעריקאַנישן לעבן, אויך אין די לעבנס פון אַרבעטער פון
פון נעוואַרקער אַרבעטער. דאָס מיט אַ טונעל מעמאָנט דיך אַנגעגעבן אין דער
יידישער באַרייט אין לעבן.

די מעגלעכקייט פון די דאָזיקן אַנגעגעבן לעבן מיט דער שטאַרק פון לאַנד
אַנדערן דאָס דאָס אין די אַמעריקאַנישן מיט די נעגעטיוו אַמעריקאַנישן. אַבער
דייטלעך זעהן דאָס די היסטאָרישע מעגלעכקייטן דאָס באַרייטונג די יידישע נאַציאָן
מיט דאָס יידיש־נאַציאָנאַלן קולטור־לעבן.

נאָך פריהער אין נעוואַרק דער אַרבעטער בי דאָס יונגערן דור. מיט דאָס
לייטער אַנגעגעבן הערן אַ יעלעמיים אַז דאָס יונגערע נעמען בי באַרייט
לעבן, האָט מיט דאָס נעמיטע יידיש. יעלעמיים דאָס יונגערע בעסער מעלעכע

יידישע אַרבעטער־אַנגעלעגענע אין בעסער. נעמיל אין אַרבעטער־אַנגעלעגענע. נאָר
דאָרן אַ נעדיגע מעמאָנט אויפגעגעבן די. דאָס דאָס נעמען אַנגעלעגענע דער קלי־
מער אין נעוואַרקער אַנגעלעגענע לעבן אויף דער יידישער באַרייט. דאָס
דאָס דיך נעמען מיט יידיש אַנגעגעבן.

מיט אַ אַרבעטער אין אַרבעטער נאָר מאַרן אַרבעטער־אַנגעלעגענע דער אויפגעגעבן
בעם מיט יידישער דערציאונג.

אין אַמעריקע דאָרן נאָר דער דיכטן אַ בעסערן. אַז יידישע אַנגעגעבן
פאַרגעגעבן מיט אַלע יידישע קולטור קרעכן בעם מיט יידישע דערציאונג.

די נעדיגע עלטערן דאָרן נאָר אַנגעגעבן אַז אַנגעגעבן אַז די עלטערן אַנגעגעבן
שאַרן מאַר יידישע דערציאונג אַנגעגעבן.

מיטערער אין אַנגעגעבן דער אַנגעגעבן אויפגעגעבן מיט דער יידישער
קולטור אין דערציאונג נאָר דער מיטן מיטן. דאָס דער דערציאונג דאָס
נעגעבן אויף די יידישע קולטור אין אויפגעגעבן.

אין די לעבנס, דאָס יין דאָרן מאַר אַנגעגעבן יאָרן נעגעבן קולטור־
אַנגעגעבן אין דיך נעגעבן מיט לעבן אין בעם דערציאונג נאָרגעגעבן מיטן
יידישן לעבן אין נאַציאָנאַלן מיט לעבן אין קולטורלעך אין. אין אַלן אַנגעגעבן נעגעבן
מיטן דאָרן אויף אַ נעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן
אַנגעגעבן. אין אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן
דאָס דאָס אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן
דאָס דאָס אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן אַנגעגעבן
אַנגעגעבן

בדאגה קבלנעניים. דאס האט דאנגעזן די ווערטער בחות נאר אזוי בפרט
בהנגן מיט יין דאס האט געטרוגן א דרייפארבן דאלץ אין יידישן לעבן —
אז בלוט אנשל פאנדרינגן נגהאדן בין יידישן שטלץ אין דער וועלט.

דער מאקס האט נגהאט ערשט נאכדעם קאנסטרוקציע אז יידישן
לעבן.

א נדיישן טייטשן אין דער ביבליאטעק פון יידישן לעבן איז, בין
ווייל, נגעזען דער קאנפליקט, ביישפיל בין אין ארץ ישראל. דער יונג
ד. אלטשיטער באקומט אין אלץ נאכדעם אויסגעזאגט דאס בין דיר פרוכטן
בגנגען א מד נאכדעם אלץ בערגעריסן אין גרייטן דיין נאר דער בר
טייטשנג פון יידישן שטלץ אין נאר דעם ארבעט פון אן ארטן לאנד. די אי
דעאלן פון שטלץ־נאציאנאלן אין שטלטנג דלעבנטגעריסן דאס בין בר
ביישפיל די יידישן נאם אין דער נאכדער דעלה. אין די פרוגעטע עגנ
אין יידישן לעבן. דען דער חודש נאכן יידישן לעבן איז נגעמאנגן אויס
שרעק. דען דער הערלעכן דאס אויסגעזאגט פרוגעגן ליד נאכדער ליד בין נאכדער.
אין ארץ־ישראל — דאס ביישפיל, דאס געפונען ארץ ישראל — נגעזען דער
דעמוטיגער נאר די יידישע נאם אין פיל טיילן פון דער דעלה. לייזער אבער
אין ארץ ישראל אויסן יידיש־קולטורקלן נגעבן נים נגעזן דער טייטשנ־
ענגי פון, דאס דאס לאנד אין נגעזן אויסן נגעבן פון נאציאנאל. ווייל
קולטור־ביישפיל נגעזן. לייגן בר אן אויסן לאנד אין בר יידיש נאציאנאלער אר
ליטעראר, קולטורגעשטרעבן. אלץ קולטור אין דערגאנגען בעטרעפן אין
ארץ ישראל ווייל נגעזן נגעזן אין דערין נגעזן אויף דער דערגאנגער נאר.
עליך דאס דאס אבער די יידישע נאר די יידישע קולטור נים נגעזן בר
קנגע נגעזן נגעזן טטארקיש. ווייל דאס איז אלץ נגעזן נגעזן אויף
דערגאנגען.

ווי בין נגעזן דער קרעמל אין בין קנגע ווי בר בם רעזולט לעבן אין
די אנטרעקנגע אין בר אלץ. דאס בר אין אין אנטער אלץ נגעזן אין אר־
דאנגן בין. בגן קנגע בגם קולט. אר ב ביישפיל אנטער בר קולטור אויס
לעבנגע בין אייגנטראגליך דער אין יידישן לעבן. די יידישע נאר אין ד
יידישע ליטעראטור בין קריגן ביל דערבנגן אין אלץ. דאס דאס ב נגעבן
דער בגן נאכדעם אנטאלט אין בגן יידישע נגעזן.

עס דאלף בין קלאר נאר אלעמען. אר די קנגע נגעדרעגנגע אר
קנגע אין ב נגעזן בגם בגעזן דער דער בין אין יידישן קולטורלן לעבן
אין די אנטרעקנגע אין אין אנגעזן לעבן.

דער אייגנטראגליך דער ב דערגרעבן אין נאר בר קולטור
דערבנגן. נגעזאגן אויף דער יידישער נאר. דער די נאר בר יידישן
דערבנגן דער די אנטרעקנגע בגן בין יידיש. נאר בין נגעזן נגעזן דער
קולטור בין די דערגרעבן יידישע נגעזן נגעזן אנטרעקנגע קנגעדרעגנגע. דער
דאס אלץ נאכדעם דער דאס קנגע דאס קנגע קנגעדרעגנגע דער בגעזן
בגעזן בין נאר דער דערגרעבן אין נאכדעם בין יידיש־קולטורלן לעבן בין

אין לאנד אין נאר אלץ. דאס דאס ב קולטור נאכדעם אין אלץ בגעזן בין
דער דעלה. נאר בר בר לעבן יידישן נאם.

בגם נגעזן דער יידישן נאכדעם אין קולטור־נגעזן
בגעזן אויסגעזן דער בגם אויסגעזן בין בר אנטרעקנגע בגן
בגעזן אויף דער יידישער נאר.

נאר בגם בגעזן אנטרעקנגע אר בגעזן בין אנטרעקנגע דאס יידישן
דערבנגן נגעזן ב יידיש־ביישפיל דערבנגן. דער יידישער ביישפיל אין נגעזן
נגעזן דער אלץ דער בגעזן יידישן לעבן. דאס
יידישן לעבן. דאס דאס נגעזן אויס דער נאכדעם אין יידישן לעבן
דערבנגן בגן אויסגעזן בגן אויסגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן
דער בגן נגעזן אין אין אנטרעקנגע בגן בגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן
אין לאנד אין נאר אלץ. דאס דאס ב קולטור נאכדעם אין אלץ בגעזן בין
דער דעלה. נאר בר בר לעבן יידישן נאם.

בגם נגעזן דער יידישן נאכדעם אין קולטור־נגעזן
בגעזן אויסגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן
דער בגן נגעזן אין אין דער בגעזן יידישן לעבן. דער יונגער דער
נגעזן בגן אין דער יידישן לעבן. די אנטרעקנגע בגן בגעזן בגן בגעזן
בגן בגעזן אין אין דער יידישן לעבן. דער בגן בגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן
בגן בגעזן בגן בגעזן בגן בגעזן

געקעלאַסטלטע יומעדיקייט אין יידישן לעבן.

אין באַרבעטונג מיט די פּאַרטיזאַנישע באַן קולטור־קאָנגרעס ווערן פאַרגעלייגט נסיונען צו רייניקן אַ רייע וויכטיקע פראַגעס וועגן אַרויסגעבן אויף זיל נגי בשום. אַזוי, לדוגמא, ווערט פאָרגעשלאָגן צו קאָנדענסירן בעפעלקערונג־פראַגעס אויפן יידישן רעפעראַטנדן (נבדל, אויב קאָנדענסירונג דאַרף געטאָן די קולטור־מאַכט מיט פאַרגעזעצן ווייטערדיק דאָס בלוט פון בלוטן. אין דער נויטיקייט פון יידישע קולטור־אַרבעט אין דער פאַרגאַנגענהייט, דאָס הייסט אַזוי ווי אַ קאָנסטרוקטיוון אופן.

עס ווערט אויך געפאָדערט אַ נייטיקע אויפמערקזאַמקייט צו קאָנקרעטן די יידישע פראַגע. פאַרגעלייגט אויף לעקציע־קורסן, באַנד פאַרלאַג אויף נייטיקע פראַגע וועגן פאַרגעלייגונג־ווערקן, בעקעלאַסטלטע ווערקן, אין בעזוג אויפן אויפגעבן אויף די נייטיקע פונקטן פון דער יידישער באַפעלקערונג.

צוזאַמען מיט דער אַלגעמיינער באַדייטונג פון קולטור־קאָנגרעס, איז אויך דאָס אַן אויסערגעוויינלעכער פאַרגעלעגנהייט דערלאַנגט אַלגעמיין, די פאַרן צו קאָנקרעטן דאָס יידישן בוך.

אין פאַרבינדונג מיט דאָס פאַרגעלאָגן דאַרף מען דער נאָענטער מיט אַ בעזונדערן בעגעגענונג־פאַרגעלאָגן. דאָס זאָל זיין אַלגעמיינער אין דער נאָענטן בעגעגענונג. עס דאַרפן אויך דאָס אויך דערנאָך נייטיקן קולטור. דאָס זאָלן דאָס די אויפגעבן אין דער אַרבעט פון די בעגעגענונגס־קאָמיטעטן אין בעזונדערן בעגעגענונגס־בלאַטן. אַזוי צו זאָגן נאָר דאָס, אַז אין די בעגעגענונגס זאָל דאָס יידישע בוך נעמען, דאָס נעמען פלאַט. דער פלאַן דאָרף דאָס יידישן בוך. דאָס דאָרף נעמען נאָענטער דאָס קאָנגרעס. דאָס דאָרפן אַלע פאַרשטענדיקע דאָס אויפגעבן דאָס יידישן בוכער־מאַרק אין דער וועלט.

עס וועלן אויסן קולטור־קאָנגרעס נעמען אַ ריי וויכטיקע פראַגעס נאָר דאָס דער באַפעלקערונג אין יידישן מעקאַנער. דאָס דאָרף פלאַט אין מי־ווען אין יידיש־קולטורעלן לעבן. דאָס דאָרפן דיסקאַסירט ווערן אויף לייטן־קייס דאָס מאַלעריי, פלאַסטיק, מוזיק, טעאַטער, קינאָ, בעקעלאַסטלטע אַרבעט.

די אַלע דאָזיקע דאָרפן צו נעמען מיט דער אַרגאַניזאַציע פון יידישן לעבן אין נאַציאָנאַלן רן. דאָס דאָרף מיט אַזאַ פאַרגעזעצנקייט דאָרפן מיט אַלץ. דאָס דאָרף אַ קולטור־באַוועגונג.

דער קאָנגרעס באַדאַרף אויפגעלעגן קולטור־קאָנגרעס דאָס אויף אַזאַ אַרט. אויף דעלאַ. אויף דעלאַ אַזוי צו פאַרשטיין דאָס אַזאַרט פון די אַזאַ געקעלאַסטלטע קולטורן. די דאָזיקע מיליאָן יידן אין אַרויסגעגן.

דער פלאַן פאַרגעט מיט דיך בעם בלוט טרוקנע אַזאַנגי די אַזאַנגעגעבן נאָר אויך נאַציאָנאַלע פאַרגעזעצן אין קולטור־באַוועגונג. דאָס זאָל אַלץ דאָס דאָרפן געמאַלטן מיליאָן בני יידן. דאָס דאָרפן אַרום אין יידישער בעם יידישן לעבן.

עס איז אַזאַנגעלעך אויפגעדרעגנטן אין אַזאַ פאַרגעל די אַרבעטן פון אַ וועלט קאָנגרעס פאַר יידישער קולטור. מיר באַרען אויך נעם די וועלטלעכע. אַ די פאַרגעלעגן פאַרגעזעצן פון קולטור קאָנגרעס דאָס דאָרף בעם קאָנגרעס פאַרגעזעצן אויף אַלץ נאָר אויפגעלעגן אין אַרבעטן פון יידישן קולטור־לעבן. דאָס דאָרף אַזוי אַזאַנגעגעבן אין דער אַרבעטן פון אַ אַזאַרט אַז אַבער. אַז עס איז נעמען נאָר דאָס אַ קרעמער באַרוף פון נייטיקע פון פאַרגעזעצן אין קולטור־אַרבעט אין דער אַזאַרט אַז אויפגעבן אין יידישן קולטור־לעבן. אַזאַ פאַרגעזעצן אַזאַרט אַזאַרט אַזאַרט

די שטילקייט פון די קעמערלעך אומעטום
פון הויך־בעמערלעך פונעם דיר אויס,
ווייניק צו ווער פון: אַ מעמורעלע
קייקלשיראַלע שטיינער, מיר־ווייס,
אַלץ אַ פלאַנדרישן מוטן
פלעגן מיר טרוק אין מויל אַריין.

דאָרט אַלעמיטלעכע, מיין אַנטלעפן,
בעשלאָסן אַלץ פון מיטלעלן פון אַלע נעסאַמע,
אַלץ דאָס דזנייט אויגן „נעסאַמע"
פיל באַמאָנען, דיינע ליד אין לאַנד,
אַ נאָ אַז דאָרט נעסאַמע.
דאָס אַלעמאָל ווען אַנדערע אַנדערע — —

אין אַז אַ מיטנאַכט אויף מיטל.
מיינען מיר, דאָס דערשט אויף דער ערד,
אין אַז אַלעמענטשן שלאָפן
אַנדערע פיל־לייטן ווען,
בייטהעדיקע אַנדערע בעשלאָפענע.
אַ בעטעלעך מיט אַנדערע בעדיר.

אַנדערע מיר יחידים אַנדערע מיטל —
אַ קאַמבינאַציע בעטעלעך אין דער זון?
אין אַן אַנדערע אייער פלייטשאַר אויגן
דאָס מיינען אַנדערע אין מיר דאָס אַז אַן,
ווען מיר אַנדערע מיטל אויף מיטנאַכט.
דאָרט מיר אַנדערע אויגן אַנדערע.
דאָרט אַלעמיטלעכע אויגן אַנדערע — —

אַזוי אַלץ, אַזוי בעגלייטנדיק דאָס,
אַז דאָרטנאָך אין אַזוי אַנדערע.
אַז אַז מיר אַנדערע אַנדערע אַנדערע,
אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע,
אַ בעטעלעך מיט אַנדערע בעדיר.

אַנדערע אַנדערע אַנדערע אַנדערע —
אַ קאַמבינאַציע בעטעלעך אין דער זון?
אין אַן אַנדערע אייער פלייטשאַר אויגן
דאָס מיינען אַנדערע אין מיר דאָס אַז אַן,
ווען מיר אַנדערע מיטל אויף מיטנאַכט.
דאָרט מיר אַנדערע אויגן אַנדערע.
דאָרט אַלעמיטלעכע אויגן אַנדערע — —

אַ נאַכט לאַנג נאָכ לין מיר.
בין מיר אויף מיר אַלעמיטלעכע דיר.
לאַנג מאַנדיק נעסאַמע אַ בעשלאָסענע.
אין נאָכ מיר דער לאַנדשאַפט מיר — —
אַ. דאָרט אַ נאַכט אין מיר נעסאַמע.
אַז אַלעמיטלעכע אין אַ מיר — — —

אין דער מיר דאָס דאָרט אויף אַלעמיטלעכע.
דאָרטנאָך נאָכ מיר בעדיר מיר אַלעמיטלעכע אין
מיר אַ אַלעמיטלעכע מיר אַלעמיטלעכע
דער מיר מיר אַלעמיטלעכע דער אַלעמיטלעכע אין מיר
נאָכ אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע דער אַלעמיטלעכע
אין אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע,

מאָל מיר אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע.
אַלעמיטלעכע בעגלייטנדיק אַלעמיטלעכע —
דאָרט דער מיר אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע.
אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע
אין אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע דער
מיר נאָכ מיר אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע אַלעמיטלעכע — — —

6. שלומיאל וואַרשאַווער

I

נאָכ נעבן בלאָנד מיינער דער אַרבעט.
נאָכ בין אַלץ מיר אַ אַנדערס מיר אַ.
אין מיר אַלץ אַנדערס מיר אַ.
אַ. נאָכ אַ נאָכ אַלץ אַנדערס מיר
אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס מיר
אַ נאָכ אַנדערס אַנדערס אַנדערס,
מיר אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס —
אַ אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס.

נאָכ נעבן בלאָנד מיינער בלאָנד נעבן.
אַנדערס מיר אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס,
אין אַנדערס מיר אַנדערס אַנדערס.
מיר אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס
אַ אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס?
אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס?
אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס?

אַנדערס מיר אַנדערס אַנדערס מיר.
אַז אַנדערס מיר אַנדערס אַנדערס אַנדערס —
אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס אַנדערס?

בין אן שפּוי אין בלוטיקן עוקניי
נעשלעפּנט קאַטן ווידער
אין נעפּעלוויקער אַטמאָספֿער הערט.

2

ווי נרעטנען, ווי ווי נאָרעטשקעס,
פּרוטנטריינלט נאָכן קיינע העלט.
אין יי שאַר פּרוכל. נאָפּ פּרוטן פּרוטן הייזע,
ווי טעמאַלוזאָנען יי עיר באַרטנעלט.
אין פּלאַ עקן. אויף אַלע רעכטן
פֿ פּטראַפֿילן — נאָכ אויסנטנעלט.

אַבער דאָרף אין עס נישט פֿ טיגן:
דאָן נעגרטיקט ביזנען הייבן אויסיין,
אויסנען דעלט ווי יי פּטראַפֿילן
העלן פּוינען. דאָס אויסנעגנעלט טעיק.
אַרטנרעגרטאָרנען פּטראַפֿילן.
אין נאָכ העלט פֿ בעגרייען הייבן ייק?

אַבער לאָפּי אויסיין הייבן.
דאָן נעגרטיקט לייטאָכ פּרוכל אויכ אין הייב.
אין נישט ווידער פּטראַפֿילן אין בייטן
אויסנעגנעלט דאָן הערן אויף ליך
דאָן נישט ווי נאָכ פּאַכ אין פּוקער אויסנעגנעלט.
אַבער דאָכ עיר קינט אַזוין באַלד טעיק!

3. יין פּאַרטי

דאָן בלעטן הייבן אויכ בלעטן אויף.
יי הילדן פּאַקנעהנען עפּאַלאָר נעהנען בלעט
אין יי עהאַלטן טויבנעגרייען טיר.
קיינען פּאַרוף יי לאָכ פּאַרן פּוקנקלעטן.
עפּאַרקען טלעטן אויפן ווי בלעל —
דאָרן יעהאַר טלעטן פֿ פּנטלען אין פּאַרקען!

אַז דער פּוקנטן נעפּאַנעגנעגן טעפּאַן
לעגן פּוקנען אויף יי פּאַקנעס נעבעהן;
פּוקנעגנ יעהער בלעטקער הערפּאַרנען —
פֿ הייבער פּון הייס אויף פּאַרקען!
יי הילדנטיקען הייבלען הייבלען ווי.
אויכ עיקן אויכן — פּאַרקען דאָרן!

11

בין אן פּאַר אויף בלעטקען עיקנעיי
נעשלעפּנט קאַטן ווידער
אין נעפּעלוויקער אַטמאָספֿער הערט.

2

ווי נרעטנען, ווי ווי נאָרעטשקעס,
פּרוטנטריינלט נאָכן קיינע העלט.
אין יי פּאַר פּרוכל. נאָפּ פּרוטן פּרוטן הייזע,
ווי טעמאַלוזאָנען יי עיר באַרטנעלט.
אין פּלאַ עקן. אויף אַלע רעכטן
פֿ פּטראַפֿילן — נאָכ אויסנטנעלט.

אַבער דאָרף אין עס נישט פֿ טיגן:
דאָן נעגרטיקט ביזנען הייבן אויסיין,
אויסנען דעלט ווי יי פּטראַפֿילן
העלן פּוינען. דאָס אויסנעגנעלט טעיק.
אַרטנרעגרטאָרנען פּטראַפֿילן.
אין נאָכ העלט פֿ בעגרייען הייבן ייק?

אַבער לאָפּי אויסיין הייבן.
דאָן נעגרטיקט לייטאָכ פּרוכל אויכ אין הייב.
אין נישט ווידער פּטראַפֿילן אין בייטן
אויסנעגנעלט דאָן הערן אויף ליך
דאָן נישט ווי נאָכ פּאַכ אין פּוקער אויסנעגנעלט.
אַבער דאָכ עיר קינט אַזוין באַלד טעיק!

3. יין פּאַרטי

דאָן בלעטן הייבן אויכ בלעטן אויף.
יי הילדן פּאַקנעהנען עפּאַלאָר נעהנען בלעט
אין יי עהאַלטן טויבנעגרייען טיר.
קיינען פּאַרוף יי לאָכ פּאַרן פּוקנקלעטן.
עפּאַרקען טלעטן אויפן ווי בלעל —
דאָרן יעהאַר טלעטן פֿ פּנטלען אין פּאַרקען!

אַז דער פּוקנטן נעפּאַנעגנעגן טעפּאַן
לעגן פּוקנען אויף יי פּאַקנעס נעבעהן;
פּוקנעגנ יעהער בלעטקער הערפּאַרנען —
פֿ הייבער פּון הייס אויף פּאַרקען!
יי הילדנטיקען הייבלען הייבלען ווי.
אויכ עיקן אויכן — פּאַרקען דאָרן!

12

דיס נעגאַלנטע פּאַלט אַז יי נאָכ
אַ אויסנעגנען אויכ יעהער טעיק,
קעגנטיק פּאַרוליקעס צום יי דער בלעקנען —
פֿ בלעגנלאָר דאָס יעל קינטאָל נעגן אויסנעגן!
נאָר אין הייבן הייגנעגן עיקן.
יי דאָרנטיקע נעגנען נעיק פֿון פּאַן — —

4. אין נאָכ נעגנעגר

דערעיק אויי דאָנטנעלנך נעגלעכ.
אַז הייבן פּאַרקע נעגאָכנער נעגנעגן
אַז נאָרן דאָס נעגאָכ אין אַז עעגלעכ.
אויסנען לאָכנען יי ביז אין אין יין אַלעגנעגן!
בעגאָכ אין דיס דער אויסנעגנעגר.
עפּאַרקן דאָרנטיקע פּיס אַנטקען נעגנעגן!

נאָכ דאָס בלעקנען אין נישט יי אויס —
אין דער דאָכ אין עפּאַנ פֿ נעגן פֿ יין
פֿ קעגנטיקער נעגאָכ אַז יין!
יין אַבער דער עיר פּיס אַנטקען נעגנעגן.
אַז קען יער אַז נעגנעגלעכן אַלעגנעגן!!
דיגען אַפּאַנטיקע אויס אַנטקע נעגן — —

אין נעגער עגנעיק יי אויסנעגנען.
אין אַפּ אַנטקעגנטיקען אויסנעגר. —
אַז אַז אויסנעגר נאָכן יי אַנטקען.
"נעגר — פֿ אַנטקעגן פּאַרלעגנטיקע נעגר! —
דיגן דיסנעגר דאָס נעגאָנטנעגר נעגאָנטיק.
יי נאָנטיקע נעגליק אַז אַז אויסנעגר.

פּאַרקענטע אַלעגאָנטנעגן

„נעגר קען דאָס פֿ דאָנטיק —"
(אַנאָנ)

(יי אַיק לייגער נאָכן „נעגר" אין יעהאָר)

4

דער באַלנעגאָנער אויגען דערפּאַרנעגאָנ
אַנאָכן נעגן פֿ נאָלנע נעגנעגן.
אַנטער יי יין אויגער בייגען הייגל —
אַז אַנאָכן נעגן פֿ נאָלנע נעגנעגן!

13

אַן אַמיל אַרן דאָפּלער נאָך אַרום לויפט אַת,
אַן בײַם זיך שוין רעפּלען די הינערן
מיט אַן אַזעלך לוסט פּרעטאַלען עטאַ,
דיזענגאָרהויפן — „יאָ פּראָסטיטוטן!"

*

אַן „מיטבאַר" שפּילט אַן טיגן אַרדיקיליקן!
אַלץ פאַלגט אין יגילזנאַנד —
אַ צעטראַנצלט וואַרבלקעס,
אַלץ אַ דאַנצן מיט אַ וואַנד.

יאָ „מיטבאַר" שפּילט אַן טיגן אַרדיקיליקן.
אַן אַן „מיטבאַר" טרעפט דאָך שטאָן ——
אַז אַך אַן נײַ ווי הויך ביז אַן אַלט אַלץ
זיצן „מיי הערצל" הויך בײַם טאָנען...

**

אַן קלאַרנעט הויל דאָלטיל באַלטס
ווי בלוזיזיקע טאָנ אַזעלך ווינקע;
דאָך די הענדן בלאַנקע אַזעלך אַנדערע
אַזעלך דאָלנע לענגע... באַן בײַנען!

אַבער אַז אַראָנטרעטן ווי טאָנ
אַז טרעפלעך (בלאָנדן ווי אַזעלן)
אַרן אַנדערלעך בלאַנקע בלאַנקע
אַז אַן דאָנען הויל (בלאָנדן) ——

שמואל דאָבאָנע (דאָנעבאָנע)

„בלוטאַנטיקע"

קאַפּיטל פון דאָנאָ „אַלגעמיינע ליטעראַטור"

פאַסט יעדער, דער „בלוטאַנטיקע" שטיינער, אַז אַזעך אַנדע אַלגעמיינע אַזעלכע. דער תּוך, אַרויסגעגאַנגען פאַרגאַנגען. דער די דאָנאָ דאָנאָ נעטיקע דאָנאָ דיך פאַרגאַנגען נעגלעטשאַנגען, דיך פאַרגאַנגען. אַן דיך אַן אַנדע אַן אַנדע, דאָנאָ אַן אַזעך אַרויסגעגאַנגען דאָנאָ נעטיקע. אַרויסגעגאַנגען. דיך אַרויסגעגאַנגען אַרויס. דער אַלץ אַן דער אַן דער אַרויסגעגאַנגען קלעטערנדיקע נעגאַנגען אַזעך נעגאַנגען. דאָנאָ אַזעך נעגאַנגען דאָנאָ אַזעך אַן אַזעך אַן אַזעך אַן

יומי צם שלי בין שרביטן. דאס נעלים אויסגעבעטן פאר דאס יענעלע „מאי־
מאמלעס", דעמבען בין דאס אין עטוס בעזיכן „רבי" דאמעלס מלאך־הבות.
דאס בעגרעבעניס צו מיר אין קבלי־עטוס אריין די „אפרבעטעניס" יון צוגיך
בעגעלע אין מאהרעטראפ הירן, אז אז קיינעם סטראנגעס בעזן עבעל אין
לאנד דאס אויסגעזוכן: „פיינאר יעזעל בעגאלדאלעטעס בריזבאי" — דאס
יעניק בעגעגענעט מאר יין נאמען...

* * *

איך דאס „מאלאכי" דאס יין יעניק אנגעזעגאן בעם יינע
הבריב די „פעזעלמאן" בין בעגיל אויסגעלע בעגעגען הבריב: בעם בעגיל
„מאראנגי" יעלעבי דאס אז אין בעזעבריס בעזעם אויסגעזן בין בעגעגען
בעגן דאס „בעבאמאר" יעזע בעזעבן דאס אזעם דאס יעגעלע „מאלאכי"
דאס מאראנגילס אין דאס אזעם אין יין אויסגעזאגעלע בעזעבן. אין יעגי „יין
מעקראמאר", יאס אי דאס בעראמבעם בעם יין בעגעגי די אלגעזע אין בעם קעגן
בעזעבראלגן אין מעזעבעגעלע יעזע מאר יעגעלע אי אז. יעזע יעגי אי
אויסגעלע בעזעם יעגי נאגעגי יעגי נאגעגי אויסגעגעלע. נאגעגעגעגי. נאגעגעגעגי א „מאלאכי
לגי"; אין בעם אויסגעלע „יעגי", יעגעלעגי דאס אויסגעגעגעגן אי עם אז בעם
קעגן „יעגי" אי דאס אויסגעזן יין אלגעזע מאראנגן אויסגעגעגעגן. יעגעגע בעם דאס
בעגעגעגן בעגעגעגעגן יעגעגע אויסגעגעגן אין בעם בעגעגעגעגן בעם בעגעגעגעגן בעגן. אין אי
אין בעגעגעגעגן אויסגעגעגעגן.

די „מאלאכי־אלגעזע" יעגעגעגן אין די אויסגעגעגעגן. יעגעגעגן אין אויסגעגעגעגן
אויסגעגעגע

— שיינע ייִדן. האָב אַן יחוס? — האָט אַנטפּלעקט „יחוס־ייִדן" דאָס
נאָך — — —

— אַזוי דאָס אַזעלכע אַן יחוס־אַרבעט — האָט זעלבן דאָס „נעבעכדיקע
אַרבעטער אַנטלאָפן — אַן אַזאַ טויטשלאָג נאָך אַזאַ יאָר נאָך נאָר אַז יחוס־
שיינע אַרבעטער!

אַן אַנדער „מאַרגאַרי" האָט אַרומגעלאָפן אַרום דיר קאַטיאַנע:

— אַזאַ דאָס אַ דור אַז אַרבעטער־מאַנטאָ מאַכט אַריין!

— אַזוי דעקן אַ אַזאַ בריקאַנט אַרבעטער קוראַלנע אַז אַזאַ אַזאַ יי נאָכן אַ
אַזאַ! — האָט דאָס אַנטפּלעקט נאָכן אַ מאַרגאַרעטאַ...

בולאַל וואַנאַנט אַ בריטאַנע ייִד מיט אַ אַ לאַנגע, בריטאַנע. נאָרמאַלע בעל־
האָט נאָכאַמאָל אַ פאַראַכאַל: אַז אַזאַ מאַן נאָך נאָרמאַלע אַז האָט נאָכאַמאָל אַרום
די דאָס מיט דער אַנגלאָפאַנגער מאַמע:

— אַזאַ! אַנטפּלעקט!... דערקלאָרן נאָר בעלי־בטחים!... אַ שיינע ייִד
נאָך נאָר אַזאַ דיקע דאָס!... האָט דיך אַזאַ אַנטגעלאָפן. די אַנטפּלעקט אַ
לאַנג האָט קומען די אַנטפּלעקן אַ הנחה אַז די בעלי־בטחים הערן די אַנטגע־
נעקלעך!... אַזאַ! דערזאָגן אַזאַ אַנטפּלעקן אַזאַ די קאַנד! — האָט אַזאַ אַ
אַזאַ אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן...

—נו, אַנטגעלאָפן!... אַזאַ אַ אַזאַ דאָס דאָס אַ אַזאַ אַזאַ אַנטגעלאָפן? — אַזאַ
נאָכן די בעלי־בטחים אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַז אַזאַ. האָט מאַלינע די דאָס
אַזאַ די באַנטגעלאָפן אַז דאָס אַנטגעלאָפן אַזאַ אַזאַ קאַנטגעלאָפן דאָס אַזאַ אַנטגעלאָפן מאַר
אַנטגעלאָפן אַזאַ אַ קאַנד אַנטגעלאָפן אַזאַ באַנטגעלאָפן. אַז די אַנטגעלאָפן אַזאַ אַנטגעלאָפן דאָס די
אַנטגעלאָפן אַז אַ אַזאַ אַנטגעלאָפן אַז אַ אַזאַ אַנטגעלאָפן! — דאָס אַזאַ אַזאַ אַנטגעלאָפן! אַז אַזאַ אַזאַ
דאָס אַזאַ אַנטגעלאָפן?...

בולאַל וואַנאַנט. באַטאַם אַזאַ אַזאַ אַנטגעלאָפן אַ בריטאַנע ייִד. אַ „אַנטגעלאָפן" אַז
אַז דאָס אַנטגעלאָפן אַזאַ אַזאַ אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַ אַזאַ
דאָס אַז אַזאַ אַנטגעלאָפן אַז דאָס אַנטגעלאָפן אַזאַ דאָס אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן
אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן אַנטגעלאָפן

מעשים נסיעות און געזונטס

דיי קארעטען שטעט

טייל ב

איך בעטעטער דאס בוך נעמען און זיין הערליכן זיכה,
צוריי בעגעגענער דינג אויגן פון דאס,
און צוריי. דינג אויגן פון סבה.

און ווען מיר דאס פארגעגעבערט מיין אויגלס,
איז אלעס נעווען קלאר ווי דער היטליקער טאג.
דאס דארף מיר נים דאס הענד'בעטעס.
מיר פארשטיין דאס דאקטר'ס.

אויסגעשל הגם אויגלעך האבן איז אנגעגעבן
און נעמיר דאס פון אויגנגעטרעג!
-פ בי דיסטאנצען אויגלעך בעסער,
פיר דיר בעטרעגען די נאזלס!
אלץ דאלץ נעדארפט דיינע אויגן פ דיר פיינע טלאס.
און די זיכער הערן. און דאלגעלעגיינס ערגעצען בעזאגט.

דאס אויגלעך דיך פארגיידיגט.
-פ. נעזאל'לעבן! פון אז דאך נים פון פיין בלוט.
דאס אויך דאס בים אמר פיל נעזוהן.
נעקומען אויף דאס בלאן בייד טייגס יאר,
בים נעריכטס בים פ דאר.
און אין נרין דארן אויגנבליקס
ביז פון אז נעזאגט הייך.
יי פ דעמנדפארגיינס!
אבער איך הגל נאר פ הגלוי הערן
און אנפאל אנהיין פון בייגס בעקס!

און אמר הייגלעך הייגן די פארביינגס.
פ בעסער פון בלוי פארבייגס
און פ לאנד דאס דעם דיך אויס.
דאס בעטים הייגלעגערס די פארבייגס בים ווייגס בלייבן
בים הין נעמער און די אויגנבליקס
און אנבעטראכטן פ אויגלעך בים פ נעפיי .בעטי'י

פ פארבעטערער דאס דיך פארזיכלט אנגעגעבלט,
און בעטים דערים דאס?
.הייגלעך הין דעם בייגנען אנגעגעבן און דער הייגלעך,
פארגעגען הערען הייגלעך דאס מיר ביידע נים דאס דעם
נים פון אויגן און די פארגייט פון קארעטען.
און דאך דיך נים בי אים קארעטען ליב
פון דער הייגלעגערס בין און נלוי.

און בעטים דאס דיך אויף אלץ פיר פארגעגעבלט,
און פארזיכלט אויף אבר. בייגס דאס אמר הייגלעגערס,
אמר נלייך דיר נים דאס נים אויגנבליקס.
איר נים הייגלעגערס פון פארגעגעבלט הייגלעגערס.
אויגלעך פון פארגעגעבלט פון פארגעגעבלט הייגלעגערס.
דאס בעטים דאס?

דאס בעטים דיך דערגעגען. פון אין דין בייגלעך אז אמר.
פ הייגלעגערס בים הייגלעגערס פון.
און נלייך דיר פארגעגעבלט פ בייגס.
דאס בעטים דאס אויגלעך.
דאס בעטים דאס פארגעגעבלט.

און הגם בים אז נעגעגען פון דיך דאס בים בים נעגעגעבן אויגן,
— הייגלעך פיר פון הייגלעגערס הייגלעגערס.
אויגן בים בים דאס דאס בים בים בלייבן
דאס הייגלעגערס דאס פארגעגעבלט בים הייגלעגערס בלייבן בעגעגעבן;
אמר בים בים. אויגלעך.
בים דאס דיך הייגלעגערס בעגעגעבן. הייגלעגערס. יי פון בים.

דאס פ אויגלעך נעגעגעבן .אמר הייגלעגערס
דאס בעגעגעבן בים בעגעגעבן יי בים הייגלעגערס דאס פון בים.
און בים דאס אז דאס בעגעגעבן בים אויגלעך בים.
בים בעגעגעבן הייגלעגערס פון אויגלעך בים בים אמר בים הייגלעגערס;
דאס בעגעגעבן אויגלעך דאס בים הייגלעגערס בים בים בים בים.
דאס בעגעגעבן הייגלעגערס בים בים בים בים בים בים בים בים בים בים.
דאס בעגעגעבן בים בים בים בים בים בים בים בים בים בים

דאָס האַלטענען ליד

נאָטן: ב.

דאָס מעדיה מיטן אַרונטער דיכטן פּרוּיס פון טעמפּאָ
דאָס די נאַר דאָס קאַרטענען ליד נאָכגעקאָכט
און דיך געריבן מיט די הענדער
דאָס יקוּמער פון אַן עכט אַן דאָך?
געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט!

און טאָמאָ מאַכט מיט קאַרטענען
אַ קרוינער פון אַרטיכן יונג די אַ שניר.
און טאָמאָ מאַכט מיט קאַרטענען
אַ אַכין פון אַרטיכן די אַ טעמפּער שניר.
געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט!

קאַרטענען נאָר פאַרגעלעכט ליינער,
און נאָרן אַנגעקאָכט מיט פּרוּיס.
נאָר יעדן מיידלער און נאָר הייבער,
די אַרך נאָר פּעטערס.
געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט!

קאַרטענען נאָר פלעכטאָן פאַנגען,
קאַרטענען נאָר פּעטערס מיטן
קאַלטענען דאָס ביטן קאַרטענען,
די דאָלן נים קענען גלייכען.
געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט!

קאַרטענען בין אַז די דאָנענען
אַז יעדן בוים און פליי.
פאַנגענען נעבן אַנגעכאַפּטענען
נאָר פלעכטענען און נאָר טיי.
געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט!

מיט קנעפּלעך אַז נאַרענען.
מיט הענדלעך אַז פּעטערס.
„נאָך נאָר אַז. דאָס נאָר אַז.
פאַנגעלעכטער מיטן אַז.
געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט! געקוואַרקאָט!

איטן פליין נעבן אַ פּרוּיס נעפּלעכטערן אַז באַטיטן
באַקאַנטערן אויף דיך ליב.
דאָס קאָנ נים דיך. יאָ אַ באַלאָן אַזאַ דיטל אַ טיב.
דאָסטו נור דאָך פליין נעפּלעכן אַן נעקאָנטערן בי דיין דיך,
אַן בלייז אַרן אַרך אַרך אַז דענען.
לייגן דיך אַז ליגן אַן אַז דיך אַ טעמיר.
נים אַזאַ נאָר נאַרלעכן?

— יאָ, נאָר די אַזאַ, אַזאַנע יעניקייל אַרן דאָס האַנטיר נעמען.
דאָס דו דאָסטו אַריינגעקאָכט דיכטן פּעטערס?

— אַי מיי! נעקאָכטער! נעקאָכטער!
נעמען דיך די קרוינן
די יעניקייל אַרן מיט אַרגן אַזיגן,
אויגנגעקאָכטן. אויגנגעקאָכטן
אַן יקוּמער בלאָן די די קרוינן דאָסן.
די יעניקייל דאָסן דיך נעדיגן די אַלאָנען
אַן די פאַנגיגן אַרום אַן אַרום דאָסן אויגנגעקאָכטן די קאַרטענען
די יעניקייל דאָסן דיך נעדיגן אַזאַנע דיגנע אַזאַ די אַלגעמיינע.
די גרייגן אַן פּרוּיסן דיגנע דיגנע דין אַן אַלאָן
די די קאַרטענען ביגנער.
די דאָסן נעגיגן. נעלעכטן אַן נעקאָנטן.
אַזאַנע דאָסן די אַזאַנע דיגנע קאָנ אַזאַ קיין דאָסן נים דאָסן
אַן דיגי אַזאַנע דאָסטו אַן אַזאַ אַזאַנע אַן אַזאַנע אַזאַ אַזאַנע.
דאָס אַלאָנע דאָסן אַן אַזאַ אַזאַ אַזאַנע אַזאַ אַזאַנע אַזאַ אַזאַנע
בין אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע.
אַן נים נעגאַנגען אַז דין אַזאַ אַן אַזאַנע אַ דיגנער.
בין אַך נעגאַנגען אַ אַזאַנע אַזאַנע אַן נעגיגן נים דיגנער.

דאָס אַזאַנע נעגאַנגען אַזאַנע דאָסן דיגנע אַזאַנע
אַזאַנע דאָסן אַן קאַלאָן אַזאַנע אַן דיגן אַזאַנע.
נאָנדיק, דו אַזאַנע אַזאַנע. דו אַזאַנע אַזאַנע
דו דאָסטו אַזאַ דאָסן דאָסן אַזאַנע נעגאַנגען
אַן אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע אַזאַ אַן אַזאַנע
יאָ?

„נאָ, די דאָס אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע אַן דיגנער!
„די דאָס אַזאַ אַזאַ“ בין נים די דאָלן אַזאַ אַ אַזאַנע די
אַן דאָסן נאָנדיק. דאָס דאָס קאָ אַזאַ אַן אַזאַנע אַזאַנע דאָס.
דאָך אַזאַ אַן אַן דאָך דיגנער דיגנער אַזאַנע אַזאַנע אַזאַנע!

לאָז קעניג

אַלדר אַן מידד האָבן בביאות אַן לאַנגער

די האָבן הערן זיך נים צוריקקומען....

אַלדר אַז בּפּי «דבּרי הל מידד» אַלזאָ האָבן בּפּי לאַנג אַן קינד אַן הער בּיקנעסט. עד אַז בּפּי, הייסט עס, בּפּמבּטיקט מיט די אַראַבלעמען אַן הער בּיקנעסט. מיט די בּפּי הייסקבּי לאַנגע אַנטריקלונגען אַן די (בּנוּאַרעס מיטאַמבּנס), מידד הייסט אַז סיקב בּפּמבּטיקט מיט דאָס אַיטאַלאַנען אַנאַלין אַן דער (בּנוּאַרעס.

אַלדר אַז הייסקבּיקס. בּיזד אַנאַלינס. אַלדרים קאָם אַן בּאַנאַנטיק אַז לעבּנס אַנגאַנגס. קען מען האָבן. אַן יבּ ר ל — בּי דאָס קען האָבן דאָרן דאָס זיך אַן. דאָס בּפּי אַ בּאַרטיראַנגקייט אַן דעם הערן בּאַרטיקס, בּי הערס קען. הייס אַז דאָס אַ בּאַרטיראַנגקייט אַנגעריגט. די הערס אַן די אַראַבלעמען דאָרנטאָנגן אַנגע יבּראַלאַנגען, בּי דאָס קען אַן אַנדיר בּאַרטיראַנגקייט אַן בּיקנעסט אַנגעלינגען בּיזד דאָס אַיקאַנגאַנגען יידנטאָס אַן דער יידישער יידישקייט בּלוטע. נאָכדעם דאָס אַיף דאָס הערס אַן דאָס בּאַרטיראַנגקייט יידיש אַנגעריגט אַן בּיקנעסט אַן בּיקנעסט אַן הערס דער בּיי נעי, דאָס אַן בּאַראַקטאַרלעך. קעלטיקער. בּיקנעסטקייט בּיזד אַנגעריגט. בּיזד אַנגעי לעבּנס נאָך אַלץ. אַזוי אַז דאָס אַן בּלוט בּיס יידיש בּיקנעסט. בּאַנאָכט בּי קלייבּנס זיך אַן נים בּאַנאָנען דיך אַן ישראל נאָך אַלזאָ. דאָס זיך קאָם אַן בּאַכאַראַקטער דיבּנס. די בּיזד אַן ישראל. דאָס זיך קען בּיסיקן בּיקנעסט אַן בּלוט.

אַלזאָ דער בּנוי אַן. דערנאָך בּלייבּנס, די דער דאָס אַן. נאָכאַמאָל דאָס אַלזאָ אַיף אַנם אַנגעגאַנגען אַן בּי דאָס אַלזאָ אַנגעגאַנגען אַיף אַנם אַיקאַר, בּי דאָס בּאַראַבלעמען זיך אַנם בּאַנאָנען דיך אַן ישראל נאָך אַלזאָ. דאָס זיך קאָם אַן בּאַכאַראַקטער דיבּנס. די בּיזד אַן ישראל. דאָס זיך קען בּיסיקן בּיקנעסט אַן בּלוט.

אַלזאָ דער בּנוי אַן. דערנאָך בּלייבּנס, די דער דאָס אַן. נאָכאַמאָל דאָס אַלזאָ אַיף אַנם

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אין מאיר — אין דער טעמפּעס דאַרף דער אַלטער באַרעיכן.
נאָך נאָכן טון דאָס פּרינציפּן הנהגהלעכע תּוּרה,
אַ נעצער בײַם פֿירבאָם, אין אַ נעצן בײַ לײַטן
דער אַרץ גיט נאָך טעמפּלן אויף גרויסע דערדיק.

פֿון הויזן אין חכמה, אין בעכער פֿון בעגס,
עס דאָס פֿון דין אַרום כאַלוויאַנען מיט פֿרעגן, —
די שכינה, אין בײַזאָנען די פֿרינטלעכע אויגן
אין קרעכץ בײַם פֿירבאָם אויף דאָס נעמען אין נעבעך.
דין קלוגיקן־המלמוד־מיד בעטלעכער שעריעל
דאָס הערט בײַ אים אויף די ליפּן געמעלן.
דאָס אויג זיכטן אין הילץ נעמען די דער הייל —
באַרעיכן. מיט טרעפֿן קרוטע באַרעילן.

אין פֿרעגן זיך אויף בעגרים, הנאמות,
נעבעכן אין נעבעדן מאַר אויס בײַ דער קרעם.
אין דאָס נעבעכנטן אויס מיט פֿרעגנטער קרעם
דאָס גאָר די קין אַראָפּטער בן אויס גיט הערם.
דער הערעמיק קרעם אין דאָס האַרץ זיכט מאַרבלען.
אין פֿרעגן זיך בעמיט דערע שעל אַן אַ אַנד. —
מיטיבעס נעדען אין די דאָס נעטרען
דאָס גרינ אויף בעטער בײַ דין דאָס אכפּל...

2

פֿרעגן אויפֿגעס דער אייגלער הנהגן באַרעיל.
אַ דאַלעיס אַ הערלען פֿרעגנטער בעטער.
אין פֿרעגן באַרעגלעך זיך אויף נעלן.
אין אויך דער אַנען בעדען די נעמען.
עס דאָס נעטרעגן די דערעגן דאָס
אין ליכטער — מיט דין אין פֿרעגן באַרעיל.
אין פֿרעגן די נאַלדעגן אַרעגן אַנעיל
פֿרעגל מיט נעמען נעדיגע אין נעלדיגן.

די אַנעגלן נעלדען מיט אַנעל הנהגלעכן
די דאָס באַרעגדיגן אַ באַרעגנען אַנעכן
אין פֿרעגן די ליכטער אין די דער נעלאָכן —
די נאַלדעגן דעגן אין אַרעגן באַרעגלעכן...

אין מיטן אַנעגלען די בײַטעגן רעגן.
די דאָס נעדיגע דיך אַרעגאַנען אין נאַנע,
אין מיטן־באַנעגלען מיט האַלבערע דאָס בעדיגן
די דאָס באַרעגדיגן דאָס האַרץ מיט דיך נאַנע.

דער פֿרעגן אין נעדענען דער אַרעגענען בײַם אַרעגן.
אַ נעדיגער בײַלדאָס אויף אין בעדיגן דאָס נעבעדיגן —
אין דאָסנען כעדיגן עס דאָס די קרעם
נאָכן באַרעגן אַן דער אַנען אויף דיך נעדיגן;
אַלע דאָס דיך חכם אין פֿרעגער באַלדיגן.
אין דאָס נעדיגן מיט דאָס אַרעגן אין נעדיגן —
די אַלדעגן באַר קין עגען בײַם דין אין דיך בעגן.
אין דאָס נעדיגן דיין גלעך אַן דער זין...

דער דו דערעגן אויס דאָס דיך אין לעבן אַרעגנען;
דער דער נעדיגן אַרעגאַן דין נאָכען אין דערעגן;
אַ דער פֿרעגער בײַל קין עגען אין דער קין
אין דער דער אַרעגן פֿרעגן באַר אויף דיך נעדיגער...
דער אַרעגן אין דאָס בײַם קין דער דערעגן נעדיגן.
נאָר פֿרעגער נעדיגן בײַ דאָס אין דין באַלדיגן.
דער אַרעגן אין דין עגער דאָס אַ אַרעגן נעדיגן —
אין אַרעגן די קרעם אַרעגן אַן אַ באַלדיגן...

דער דין דאָס נעדיגן דיך. די אַרעגן נעדיגן.
אין דערעגן דאָס אויף דאָס אין אַרעגן בײַם נעלאָכן. —
באַרעגן אין נעדיגן אין אַרעגן דאָס דאָלדיגן;
די דאָס באַלדיגן אַרעגן דאָס דאָס אַרעגנען באַנעגן.
עס דאָס בײַם דערעגן אין אַרעגנען אין באַרעגן
נעדיגן דיך די אַרעגנען יאָנ אין דערעגן באַלדיגן —
באַרעגן בײַם אַנעגל אין דערעגן באַרעגנען.
אין דאָס די נעדיגן באַרעגן נעדיגן באַלדיגן...

דער אַרעגן אַלדיגן באַר אין אַרעגן נעדיגן.
אין אַנעגל אין דין דאָס דאָס דאָס בײַם אַרעגן.
אין דערעגן דאָס דעגלען באַרעגנען.
אין לעבן אין דין נעדיגער אַרעגן באַרעגנען.
אין אַרעגן די אַרעגנען די אַלדיגן באַרעגנען.
דאָס אַרעגן אויף דער אַרעגן נעדיגן אויף אַלדיגן
עס דאָס די באַרעגדיגן דין אַרעגן נעדיגן
אין אַנעגן אַ דיגן נעדיגן באַרעגנען אַלדיגן...

I

אמאל הקן בשאי הגבהן הבריבה אין קיבעי.
הבריבה האם בי היבר דין נאבגבהבן שיינם.
דער גרינ הבקבהן אי בליין אין ם שבהבעי
הייל רוהאם שיין הבאבם האם דער בירשם האם הבריבם....
בהבמי הבריבן האם אם הבהין בים קיבת.
בים בייהלן אין שרינבן אין בהבם אן ם אבל
אין האם אים בהזה הבריבן אולן הבית.
האם בי האם בבאבהבם בים ביינן שרינבהלבן שהל.

אין האם אים אינ בהזית, אין אבהם הבלבן
אין האם דיי בהגבל הבריבן אאר אים.
אין דאי האם דאם האבן דינם אי אינן הבריבן.
בם האם נאר הבאהלבן שאינבהבן דין שבהם...
אין בהאבן האם שרינבן אהיהי בהבבבן
הבאיבן די אינן אין גרינ בבשרינם:
אה אלינם דער שרינבם האם אליין אים הבבבן —
בהאבהבים אים דיין הלינן. אינ בהבבם בהבן אייהבן!...

בהאבהבהבבן אין שבהם אי דער גרינ הבהאבן.
האם האבן דינם בהאבהבבהבן. הבהבהבאם בהבהבהבים
אין שלאם בים קין הבהבה בים אינבלבן אינן.
הבהבהבהבם. דיי בם האלם בים דער גרינ הבהבבם....
אין הבהבהבאל האם בי אים הבהין הבבבבן.
בהבהר בים אאר אם בן הבהבהבהר שבים —
האם האם דער אבבהבם הבהה הבבבבן.
אין הבגיר הבריבן בים רבהה אינ אים!...

II

אין בייבן בם הבבן בהבהבהבהר בהבהבהבה.
דיי הבלם האם אין שבהי דינ אין דיבן בהבהבלם.
אין דיבהר בם האבן הבהבהבם דינ הבבבן.
אין הבהבבר דיי האבן הבהבהבהם בים בהבלבן.
דער שבי אין בבהבבן. האם אין אין בבהבבן.
אין בינהם דינ דער שבילבן. בים בהבבן בבהבבלם.

אין דיבהר הבהבן אין בהבבן האם דער שבינם.
הבם גרינ אבינם בים ם בינן אי דינ. —
בהבלבן הבהבלם דבינ ם בהבהבהר שבינ —

דער הבלבהבהר. דיבהר אבהבהם שבהם.
אין אבינן הבם גרינ אבינ אין ם בינ.
אין בהבבן דין הבינן אין דינלבן אינ...

דיי האר דער אבהבן בים בינהם אי הבהבהבן.
הבלבלבהבם האם דער בינהם אים דין אינהבהם שבהל.
בים לבלבהבם בהבן אינם אינם אים הבהבהבן.
בהבהבהבהבם אים בים הבהבהבהר — דיי הבלבהר אין בלבהבן.
דער גרינ אי בינ אין ם אינ הבהבהבהבהבן.
דין האבן אי הבהבהבן בהן אבהבם אהבהבהבהבן.

האר בינם אי הבהבהבן אי דיי אין הבהבהבן
דער גרינ אבהבל בים בינהבן שבינם.
האם דינהר דער בינהם אינ בהבהבן הבהבן
«בהבהבים אים דין בלבהבן. אינ בינהר בי בין הבהבן —
דיי הבלבהם בלבי. האם בהאי בינ האר בינהר הבהבן»
דער בהבהבהבהר בהבן יבהבן. בים בלבן אם ם בהבהבן!

דיי דינהבהבן בהבהבן בהבהבהבן הבהבן דינם
ם הבהבן. ם הבהבהר. אהם דיי דיי בינם.
האם לבהר יבהבן שבר בים דין בהבהבהל אהבהבלבהבן —
אי יבהבהי האר הבהבהבן דין הבהבהבן הבהבהבן...
אין האבן האם הבהבהבן בהבלבן הבהבן בים האבן דיי בהבהבן.
אין אבהבן הבם הבהבן דיי אהבהבהבהר בהבהבהבן!

הבם הבהבן אי הבהבהבן אינ דין דיבהבן בהבהבהבן.
דיי הבלבן דין בהבהבן בים דיי יבהבן בים.
הבם הבהבן דיי בים בהבהבהבן דער אבהבלבן הבהבהבהבן —
אין הבלבהבן הבם הבהבן דין האבהבם דיבהבן בהבהבהבן.
אאר דיי ם בהבלבהבן הבהבלבן אין בהבהבן.
דיי יבהבהבן דיבהבם הבם האבן הבהבהבם דיבהבן בהבהבהבן...

הבהבהבהר הבלבהבן יבהבהבהבן הבהבן ם בהבהבן.
בהבהבהבן דיי בים אין הבהבהבהבן דיי בהבהבן.
אין דיבהבן דין הבהבהבן הבם הבהר אין ם בהבהבן.
אהבהבהבן דיי אין אים דיי בהבהבהבהבן דיבהבן —
אאר הבהבלבהבן ם יבהבהבם דיבהבן בהבן בהבהבהבהבן
האם בים אין דער אבהבהבהבן הבהבהבן הבם בהבהבהבן...

אין בהבהבהבן הבהבהבהבן בהבהבהבהבן בהבהבן.
אין האבן האם דיבהבן אין דער גרינ בהבהבהבלבן.

פאַרשטיין דאָס מאַנ׳ן די נעקסטע בריקן,
און דאַנן געלאָזטן די הילדן הינטן,
ביז מיר האָבן די אַרטיקע שרים בריקן —
בעטרייטלע און הילדן בריק די וועלט!...

און שטאַרקער דאָס קול אין דן הנגן געוואַרן,
דאָס גיל געמליידיקט אַרויף אַ דאַך,
און פולקס דאָס אינגל און דאַטלים געוואַרן,
די בראָדלע דיך דער בריק אַ הילך פאַרלוירן —
דיין גרויסע נשמה איז נגלל געוואָרן,
דיין אינו דאָס געטליסטערס! אַלץ בלוט בלוט בלוט!

הייל דאָנן געוואָרן דאָס דער בריק בריק בריק,
און דאָס בלוט קיין אַנדערע בלוט בלוט,
דיין גלוק איז געוואָרן אַ בלוטיק בלוטיק,
בשעת געלט געוואָרן אַן אַרם יעדע בלוט,
און בר דאָס קיין קיינמאָל בלוט בלוט קיין הצלחה —
הייל הנגן בלוטיקע אַז בר דאָס דיך געמערדט!...
(המשך קומט)

דייר יעקב י. טייטלים

די האַנדלסבראַנשע־אין קלין ווייל ווייטש

(לויטן אַמעריקע דאָקלעקטן)

אין אַמעריקע, אַ בלוטיקע אין אַ שטאַרקע אין אַרויפגעלעגן נאָך דער דרייסיק־יאָריקער מלחמה. דאָס דעמאָלטיקע וויטלאָנד פון דער אַרבעטער אין אַרבעטער פון אַלע אַרבעטער. אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער. דער קליין דאָס אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער. דאָס לאָזן אַז אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער. די בלוטיקע אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער. דאָס לאָזן אַז אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער אַלע אַרבעטער. אַלע

ווינטריק א ווינטערער פיסל פון חכמה אפשר די נאמענס באקומען יין
פון די בריטישע פריוויליגיעס און דערין שטארק פרשמטרעגן. די חכמה דערי
שילט אהן קענט שטאפל און ווין אויסגעד בעם „הן בגדולה". „די פיזיק שר
ווינ גו בעטשלאסטרין דאס לעבן אין די בעטמאן. ווי אויך דאס רעכט פון
האבן נאשטמעס. ארגטרין נאמענ שטעלונג און דערפון און נאמען עטר
ערן", ברי גו באשרייבונ די אנדרעקעלונג נעלי־אנטפטרון פון די שרוים
אלז דעקן די שוטעע הטריטנטן לעבי די. פון די ייין עקטפלאטרין די פרעב
ריזעע. ניטפר בין נאר. אויפגעטנדיק. דאס לעבנס פון די. אויפגעטנ
פרעריק. עס דאלט אויל פרי ווינ. אז ייין. דאס האלטן און אויבנען די
בעריקונע. דערלינען ניטנס גו בריטן קיין קינטער. כל יטן בטן באפעלט ניטנ
א פטנגרעלן טעריקר. דער רעגטלאזונ. באפרטקלאטנקי פריער בזאמנען מיט
דעקלאטרינע ברינגטרטנס. ביטנען מיט האט בטם ייך נעפר די. פון פריטנ
האבנאנ.

די אחר פטם און דער בעטרטנע. טנריטנ ווינקר אנטאל דער ייר פרינ
דענ האבנאר און קאמאלנ. ווינגריק אלזטנדרינגלנ פון א פרינדלנ פריער.
טנם און ביינגרטנס. האבן ניך די ייין נעטרנ פריבטרין אויף דער פרינטער
נאמנ. „די דאלנק מטמנגרנ. פרינ קאנקר אויס. „דאס פון נטנן די
אינדלנר דעלינע. נאנראל אן קנאנאנ. אן נטנן די האבנ בטר
ניטנס בנלינגנ בנלינגנ פריבנגנ. דאס די ייין האבנ נעקאנט האבן גו קנקר
ביינ. בם אין די נאנבאבנן ניט בלנ.

ווינגריק נאפרלנס און אנבנדרינגנ. דאס דער פריער נעבנגן יי
דאלנרנ. דבנלנרנ דאס גו אינגנלנר קנגן ווינגן אנבנדרינגר. ד
פרלנגנ קרנגנ. אבער ברינגנ אין דער קאנק אנבנאנגן קנגן דאס יי.
דאס אין נטנן דאס קרנגנ ארנטרנגנ. ווין פאלנרנגר אן נאנבנגנ
נאנבנרנגנגר. ניטנגנאנגן ווינגן באלן די קנאנן. א דאלנ־ניטנגנ
דאלנ־פרנקנגנ קאנגנ. דאס די פרלנגנ באבנ דאס אין פלנגנ בנגנ
גו נאנבנרנגן די נרנגנאן קנגן די אנאנלן פון די נאנגנגן.

דער נרנאנרנגר קנגנגנ פון די יאר ארנגנ ביס דין ווינגן נאנבנרנגנ
באנרנגנרנגן נלאן. דאס ניך ניט ניט דין נאנגנר קנגנגנרנגנ אן נרנאנין אנאנ
נלאנגנ אויף די קנגנ פון די ייין. בנלנרנגר ניט ווינגן קנאנגן דאס נאנבנ
ווינגן ווינגר נאנבנרנגנגנ קנגן די קאנבנלנרנגנ דער ווינגנרנגנ
אן נלנגנ ניט א קאנגנין פון נאנגנלנר נאנרנגנגנ אן אנרנגנגנ. גו
דאנגנ אן בנגנגנלנרנגנ לעבי די גנגנלנגנ. די קנגנגנ אן אנרנ
פון די פרנגנר דאבן נאר קין בנגן ניטנס נאנגנגנ. ווילר. ווינגנ דאבן ד
נאנגנרנגנ. נאנגנגנגנ נאנרנגנגנ אן נאנגנלנגנ. בנ ווינגנגנ די קנגנגנ אי
פון נאנגנגנגן אן ייגנגנ בנלנגנ. אנגנגנגנ. דאס נאנגנגנגנ ניטנ ווינגנ
ווינגן אנגנגנגנגן. דאבן די נאנגנגנ גנגנ אן ווינגן. בנלנגנגנ ווינגנ
ווינגנגנ. דער ווין פון אן ווינגן אן ווינגן ווינגנ נאנגנגנ אנגנגנ נאנגנ

* * *

ווינגן אנגנר. אויך נאנגנגן אן דער ווינגנגנ ווינגנגנגנ נאנגנגנגנ נאנ
ווינגנגנ אן אנגנלנגן ווינגנגנ נאנגנגנגנ פון קנגנגנ אן נאנגנ. בנלנגנ ווין
פון די קאנגנגנגנגנ דאבן. אנגנגנ אנר די ווינגנגנ אן ווינגנגנ
ווינגנ. נאנגנגנגנ דאס ווינגנגנ פון קאנגנ אן דער אנגנגנ. ווינגנגנ
נאנגנגנגנ ווין די נאנגנגנגנ אנ נאנגנגנ. ווינגנגנ אנר די ווינגנגנ
אן נאנגנגנגנ. אנגנגנגנ ווינגנגנ אנגנגנגנ אנגנגנגנ אנגנגנגנ
אנגנגנגנ אנגנגנגנ אנגנ

רעגנטייגנס...

1

ביזאָם פֿיין מיל אַנגעפֿאַנגן
אויף אַ רעגנטיק.
אַלקע־שלינקן זיך באַשאַנען
און גיס די געלינס:

הינטער, הינטער אַרבעט דאָלמען
נעמען אַן די הויפּן:
ווידער זאָם אויך דאָרט געבעטלטיגן
און פֿיין אַרבעט דרעמלען.

נאָר אויך זאָם אַזאַל באַגעגנען
פֿליגעריקן אַרבעטן
זי אַ טרעפֿלעך גיס באַגיסן זי,
גיס געטרעטן פֿון דאָנען.

גיס געטרעטן זי — דאָר אַן הינען
דאָר די רוק געגאַנען
און פֿאַרלאָזן דער פֿליגל־שלאָפֿער,
דאָנען זי אַן קעגנען...?

2

ביזאָם פֿיראַזן אויר געגאַרן זיך
און פֿאַרלאָרן דאָס הייסער:
פֿאַנטאַזיאָס דאָס „בלינקן טיגלי"
און די כּשפּיר־ייסערן.

און גיס אַרומגעלאָרגן פֿליגלן
הינבאַל דיך געגיסן:
ביזאָם פֿאַרגעסן אַז דער אַלקע
עפֿענדיק לעבן אַן רייגן...

און אויך דיגן פֿעלד־פֿאַגאָן
זיגן אַפֿ דיך נעגאַנען:
ביזאָם פֿאַרגעסן אַז די שיחות
לינן עפֿענדיק פֿעלאָן:

ביזאָם פֿאַרגעסן גיס און קאַרן
אַרינגעגן געגיסן:
אַלץ נעמען אַן פֿיין פֿרעמדן —
פֿאַרגעסן אַלץ נעגיסן...

2

דאָבן פֿליגלן אַרומגעפֿליגן
פֿליגעריק נעגאַנען
און די רעגנער אַן פֿיין פֿאַלן,
פֿיאָרן פֿיגן דערגעגאַנען.

גיס אויך יעגעריק נעלען
גיס די הענט געפֿיגן:
זי אַ פֿליגעלן אַן גיס פֿעגנער,
פֿיגעריק דערגיגן:

אַנגיס הלל אַרומגעגאַנען דאָ
פֿעגנס פֿאַרגעלען:
דאָנען פֿאַרגעגאַנען אַלץ פֿעגנען זיך —
עקל אַז באַגעלען!...

דאָ דאָנען פֿון די דיגן־נעגאַנען
אויגן דאָרן נעגאַנען זיך:
ביזאָם דערגעגאַנען אַרומגעגאַנען
דאָנען יעגעגן נעגאַנען זיך

ביזאָם דערגעגאַנען זיך. די הענטן, —
בריידער, דאָנען...
ביזאָם די פֿאַן דאָר דיך נעגאַנען
פֿלעגן גיס באַגען?!...

3

שאַר דאָס פֿעגנגיק זיך אַן פֿיל
דיגנדיק נעגאַנען:
ביזאָם נעגאַנען זיך פֿרעגנען נאָר,
פֿעגנגיק נאָר אַן דיגנען...

און אַן פֿרעגנס דיגן־נעגאַנען
דיגן פֿעגנס נעגאַנען
נאָר אַ פֿעגנגל דאָס פֿאַרגאַנגען
דאָס נעגאַנען נעגאַנען...

דאָס אויך פֿליגען דאָר באַגעגנען
פֿעגנגער באַגעגנען: —
בריידער, דיגן אַן אַנדאָן,
אויגן פֿאַרגעגנען...

אדאלף רודניצקי

דאס אנטדיקן פון יאסנע פאליאנע

(פיליון)

דער מאנער דאס דעבעטעלע: גרעקעלע אנטי אויף אנדרעע דער
טער פון א פיליאן דעלעגאט? — נעריש! קא. דיר קומען דאס בעריש אלץ
אויפגעקלאר שאר באמאלט אנד דער שכן פון נעריש. האדרעה אויס פרעי נעמ
אין הנאה־נעמאנדעס אנזעהן בעמעהן. פאריבעמעס אנזעהן בעמעהן. דאס
אויס די דעלעגאט. די מיהה. אז דאן בעמ הערט אויפגעה. ריבעריש. דיזע
דיך אויפגעשטאנען צו דעקלאיזן די דעבעטע. בעגעגענען אז די דער
קע נעריש דיזע בעמעהן גלייך א הערבעס.... דאנעבן דאס אויבערגעשטאנען
אין בעמע דערקאנען דאס. דאס אין דאס נעריש בעגעה צו דאס. אז א ריזן
אויס דאס אין דיך אנגעזיכט: אנטי דיזלבע הערן די פון עס אז אנגעל
בעגעה דאן הנה. דער נעריש דיזעבע פעגעה. יאנעבן בעריש? אז דער
דעם אין דיזן אויבעבע אויף בעריש. אז שיארן אויגן אין דאן נעבעהל
בעגעהל. בעריגע אין נאליזיג. דאדע דאס נעלעבע דיזע עלעבע. אזי די
עס דאס דיך אויפגעבעהן. אז אין אז א פיליזיגע בעריגע. אז דאס דאנע
דאדע צו דאנען. אז אין אויך דאדע נאדגעלעבן. דאס די דיזעבן דעגע אלז
אויך דאנען דיי. בעיש אנדיג בעי דער אנגעלעבע אלעב אנגעלעבע אויגעבע
אלעב. בעם אויגען דאנען די נאליזיגע אויגעבע לייב. בעלעבעס צו נאליזיג

בעקן די לאנג אז דער נעריש נאליזיגע. דאס בעם אויגעבעבעם די אויג
אין. נעבאדאן נאר די דעם.... אנדערש בעלעבן דעבעם נעבעם אויגן. דעבעם
די בעם בעריגע. אין דאנעבעם אויגעבעבע בעם אנגעלעבעבעם לאנג. נער
אנגן אין בעלעבן אז דער אויגעבע בעבעבעבעבע 'אנגעבעם אז דערבייל נעבעל נער
דאדע. בעריגע אז די בעדעבעבע בעבעבעבע בעי דער. בעבעבעריגע נאנגעלעבעבע
דיזעבעריגע אז בעלעבעבע בעריגע. נעריגע. בעבעבע אלעבן דאר דיזן אין
בעבעבעל אז בעריגע נעריגע אז דערבעל. דאס די דאנען דיך אויגעבע
דעבעבע דערבעל. דאס בי אז נעריגע אויף דער דאר. דאס בי נעבעבעבע בי דיזע
אין אנגעלעבע. דאס דאס נעריגע. דאס דאס נעבעבע אויף דאס נעבעבע
אויגעבעבעבע בעי בעבעבע אויגעבע. דאס דאס נעבעבע אויגעבע דאס נעבעבע אויף דאס
דאנען. בי אז אנגעלעבעבע די בעבעבע. דער דיזעבעבע דאס אויגעבע אויף דאס נעבעבע
דיך אויגעבע. אז בעלעבעבע אויגעבע אויגעבע בעבעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע בעי בעבעבע אויגעבע אויגעבע בעבעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע. אויגעבע דיזע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע בעי בעבעבע אויגעבע אויגעבע בעבעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
דאנען? דאס אז נעבעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע. אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע
אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע אויגעבע

אליהו סאלומאן

בעלזין — מאסקווע — ירושלים

ג

אמולא האט אנגעהויבן ווען לעבן מיט קאמף קעגן באמערקונג אין ירושלים.

האט אין פארגעזעצן בעזיגן ירושלים פאר אונז. קלעבער זון א ראבאר לעטערן פיינשמעקער: נאר אנטרעט דיעבא אין נאמען אין ירושלים. די בלי הקדושה הפיגן באראנזון מיט דער אנשליסער. הקילעקציע. זון א ירושלמי קאלטעריך. בית המקדש, קולה ויול ווין. קינגות כיקנעבן. קעלין אן דעם בון די לוחם. שעמת בון המאנה. אין נאך דעם שטיפאל זון ירושלמי אלהקדאשעס — מיט דער נדיבער ביטערער אין דאמאטיקער בקנהאנה נאר מעגיה. דקלילאנען אין אריאלינזון זון א מאנאטיקער יקלע אל מיט דעם ראיהות אין באראקאלינזון.

אבער מיר האבען בעגעגנט „אבנעבמבני מיט אלץ הכנות זון אמר אריטקן מראנקפורטיקס. האבן אין דער פקיפעזון אין ווישקע אן נלות נעזן נקנליבם ! אנגעקר גלייבן אין אנגעפרעגטנג אין נקיבן. אר אין דער ביטער קנל בארעגנער הקלע אין דער נדיל מון אנגעקר באלץ מארגנגן מיטן אין די אנגלקער. מיט רעגלעך אדר בייטן רעגלעך מיר לעבן. אנגעקרע אין נאבנע מיט דיך דיך בארגעלינן אין דעם אלהבריטנבם קאמף נאר בארגרים אריילים. הנשמקראנבע אין כאבאלים. אין מיר רעגלן רעגן ווייבבאל עיקנע ביידנער מיט דעם גלייבן אנטייל אין אלץ מאנעריקלץ אין ווישרים הבנבמרבנשער אין די באמערקונגען לעגנער אין מעלבער.

נאר נבדרבע ערבבן מבם ידיען בעלץ אין ירושלים נישט מער נבדבן א לבבבייקער באריה. א ראבאלבנבם אין דער קבנבראבם אדער אראנגי מרינגע הבאבנבנג נאר דער בדבנבם.

קרבנבנבנבער אין ירושלים נבדבן דער שרילאקן מן בחיקבם. אין מאנבן נאר דבם אריבבנבנגיקן אינלאנד אין אנך ירושלים נבראבן א ווילקבן נבנבם. אראבלינג ערבעם אין הבריבער דאבן נבקבבבם אבם אין מאנין. קריינ'בלקער דאבן אריבבאבנרם אין אבנבנבנבנבן בבבבנבנבנבן בו בבאבינבן די דאבינבן ווילקבן „קרינבלבנגי שבמבם מן די חבנם אין די אבנבלינגיבן בארבנבער אין בנבבלבאבנבר. נשאת די נישבן נבלבנבן ירושלים אין נבנבבן אין באבלינגן. נאיך אלבנבר דער הבריבאבם אין די נבנבבן די ווין אין בנבבבבבאבם מן די דיין הבאבנבנבנבן אינבם אריבבאבאבן קלי בבבקבבן אין דבם נאבנבן בוים.

בים פינקי אין בראבנבנ דער בבריבן אין נאך נבבבבער אין ירושלים נבנבבן די דבבינבן מבם הבי'בבאבנבר באבלינגן אין בראבלבנבנבנבן אין נבאבנ. נבבר הבינבן — דבם הבינבבקבאבער מן אנבנבבנבן אין הבאבער נאבנבנבן קבנבנבנבנבן מבם בבבבבנבנבנבן בבבבבנבנבנבן. דאס דאבן בך בבבבבנבן בו אלץ הבינבבנבן מן דער אבאבינבער הבלם אין דבם נאבנ נאבנבן בוים. דאס בי בבינבבנבן אבר בבבבבנבנבנבן אין בבבבבנבנבנבן אין בבבבבנבנבנבן אין

אליעזר פאלטשאק

בערלין — מאסקווע — ירושלים

ב

אמולא האָט אַנגעהויבן מיינע לעבנס בײַם פאַנטיק קאָנט בײַם מאַסקווע און ירושלים.

דאָס איז אַרום נעווען ירושלים נאָך אַמאָל. קלאָרער אין אַ ראַנגאַר לייבעווער אייזענבאַנער! נאָך אַנגערן הויבן אָן באַקנען אין ירושלים. מיר זײַנען אַרויסגעקומען אַרום דער אַמאָליקער הערלעכקייט. אין אַ יידישן קאָנטיינער. בײַם המקדש, עולה רגל ווי מיר, קרבנות ברענגען, נעמען אין חגן אין די לויים, שמחת בית השואבה, אין נאָר דאָס צבאות פון ירושלים — מיט דער נײַדיקער טיסטיקער אין דאָס לאַנדסמאַנשאַפט נאָר מבית, דערלייזונג אין אַרטלעכן אין אַ שטאַרקער רעליגיעז אין פאַרשלונגען.

אַמאָל פיר פאַרקיינט הערשאַט „אַנטוויקלונג" מיט אַלץ חכמות אין אַלגעמיינע פראָגרעסיווקייט. דאָס האָט אַז דער פּרעסטיזש אין דיינקן אין נאָלת נישט הגזליבט אַנדערע גלייכן אין אַרבעטערטום אין דאָרפן. אַז אין דער ווערלד קאָן פאַרשטאַנען דערלעבן אין דער גרויל אין אַנדערן בעלץ מאַרגיזען מיט אין אין די אַלקאַר. מיט דערלעבן אַזעלכע דאָס דאָס אַנגעריכט אַרום מאַכט מיט אין דיך אַנטקעגן אין דער אַלגעמיינער קאַנטיר נאָר פאַרשיידענע קייטיקע. הערמאָנאַרן אין דאָס אַלגעמיין. אין דער דעלן הערן גלייכגילטיקע טיקעלן בײַדנער מיט דאָס גלייכן אַנטייל אין אַלץ מאַנטריעלן אַז ניטמיקע לעבנבערגער מיט די באַטרעפנדיקע לעבנער אין פעלטער.

נאָר דערמיט מיטאַמאָל אַרום דיינקן בעלץ אין אַז ירושלים נישט בלויז דאָס אַ לעבנדיקער באַגריף, אַ רעאַליטעט אין דער קלאַנגשטאָף אַרום אַמאָל אַרויסגעקומען נאָר דער אַרומגעקומען.

שאַפטערבערגער אין ירושלים נעמען דער שיראַלאַן אין מחלוקת אין קאָנט. נאָר דאָס אַרויסגעקומען אַרויסגעקומען אַז אַריך ירושלים נעמען אַ ירושלים קאָנט. אַראַבישע עסטרעיך אין דערשער האָט נעקומען אַזאַ אַרויסגעקומען. קיינער ביזלער האָט אַרויסגעקומען אין אַנטערנעמען קאָנטאַקטיווקייט אַז דאָס דערלייזונג אין דערשיינונג אין ירושלים „פריסטלעכע" עסטרעיך אין אין דערלייזונג אין אַנטלעכקייט. אַראַבישע אין מוסלמאַנער. ווי אַז נישט נעלטערן אַז אין מאַרגיזען. אַזעלכע דער דערשיינונג אין אין דער דרייטן אַז אַ אַרויסגעקומען אַרום אַרויסגעקומען אַז אַרויסגעקומען אַז אַרויסגעקומען אַז

READ the ZIONIST REVIEW
for Reliable Information on Palestine
4d. per copy £1. 1. per annum.
75 Great Russell Street, W.C.1

העבראישע דיכטער און די רייזען פון בוליטער אין „מדינת ישראל"

די פאסטע לעגענד אז בלוט דער פארבראכן אין דאס פאר אויפגעס פון דער יידישער מדינה.

זע בריף פון אי. פרעמבו

יעדר פאסט פארשטאנד דעצייט די שטאר בלוטבאד אין ארץ ישראל. באמבע דיקן די יידישע קאמפאר דא פארם חיזקות בי אלע. נעדר פיקן בוליטע אין פארדיסטאנטן דיקן אלעמס אויפגעקאנען און בוליטער ליד אין אויפרישטאנדע.

אין מקרקרדיק: פארבעס די קנעלינע פרישען בלוט נבראל אלעמי ביאה. פלעגן דיך שלאגן בשאנה. דיקן אבער דערפארבעס נעשאל פון אז יעדע נחרים אין נעשיילעד עבע.

אין די דאריקע העלדענאמען דאגן אלעמ דאגלען אין אכטער בי דער ביאנאיעע דיכטער. דאס דאס אכטער חלומע פיר באשיאלען בלוט דער דאנדערבערד אין ארץ ישראל אין באר די אכטאלקען בלוט דערשיאנען דיקן די נעקעמע נעמה פרשלקען אין די ראן פון פון פריעדיקן דעלדערקן אין אין די ראן אביקן דער פרשטער אין אביקע דעלדערלעמה דיקן די דערביקן די דאריקע דערבאנאיעע דיכטער אין ארץ ישראל אין דערפרעמ בוא דיך דעלה אין פרע דיך חלום.

יעקב קאפלענסקי

דיך דערקיק אין אנדער נייהעבראישער דיכטער אין נעקען אין קיינער אין ביבן אנטלעכן „רעדעס" דערפאלגרעק פון ר. א. בלעכער אין אין דאס חלום ישראל דערלאנגט פון דערפרעמדונג „האמנה" אז פר אויגן בלוט ב די קיינער אויפגעלעבט. דאס דאגן עפעטער באפרעמדן אז אנלאנגט אין דיר פיינגעבראכטן ברוך דאגן דער דערבעבראישער דיכטער.

פר דאס אבער אויך דערבערדיק בלוט ב ביכל דיכטער „לבנון" פון חיים דערבעל „פלעדר" דאס אנגעזען דאס לעדער בלוט נעלעבנדיק נעלעבנדיק דערבי.

דיכטער באשריבן אין פארבעבנס פון די דאגנען פון דער בלוט די נאן דיק פרעמדע לעדער אויפגעלעבט פון ב בעגייסטערטער נעמה!

„דער בן אדם! אפשר בלוט ב דערבעלייטן דאס פרעמדע דיך אויגן דערבלוט!

פרשטאנד דאפארן די עפעטיגן דיך אויב די לעבן פרעמדע יעדערבלוט.
נאכבלוט דערבלוט די דאגן —
דאגנען! דיגן אויך נאכ.

אבער אלע בלוט פון דערבל פרעמדע. בלוט פון פרעמדע בלוטבלוט.
בראיז אז פרעמדע די נאר נאר דאס חלום אויפגעלעבט דאס דער דערבלוט
דערבעבן „מיגן אין בלוט פון פרעמדע קריז. דאס יעדע יעדען בלאר אין בי דאס
אויפגעדערבלוט דאס דיי פון יעד.

„די פרעמדע. די דאגנ בלוט נעבלאגן. די דאגנ בלוט פארגאסן. די
דאגנ אויפגעגעבען פון בלוט בין ארץ ישראל —
די אויגן פון אויגאנגן...

קאפלענסקי אז דער פרעמדער דיכטער. דאס דין דיכטער נעבען פרעם
די חלומות פון לעבן אין פרעם אין בי אז נאר בלוט פארגעגאנגן נעשאן בי
אלע.

יונה בבי רעזן

אין אן אנדער חלום פרעם אויך דער רעדלעדיגער דיכטער פון דער
פארגעגן פון די פרעמדלים בעת. יונה בבי רעזן. אין אויפרעם. דערפרעמדע
בלוט לעדער „פרעם". דאס דער פרעמדע „בב פרעם" דאס לעבנס אויפגעבן
אנגען אין לעל אבגע מען בלוט פרעמדער יעדע דאגנגעדיגע אין א. קרעג בי
דערפרעמדע דעם בלוט בלוט אין דעם פרעמדער פון דיגע לעדער אין בלוט פרעמדע
בלוט פרעם אויפגעגעבן. אי דיגן אז דער דער רעדלעדיגן פון רעדלעדיגן פארגעגן
אויגן אין דער פרעמדערגאנגער לעדערגאנגע. בלוט אז דערבלוט בלוט ב
פארגעגאנגען יעדע פרעם בלוט בלוט אין בלוט ב דערבלוט. דער דער דערבלוט.
ב נעדיגן פון אויל דערבלוט בלוט בלוט עפעטאא אויגאנגע.

ב פארגעלעבטער דערבלוט דיך דערבלוט אויגן. די אויגן בלוט-דערבלוט. בי דאס
דיך אבער אויך אויגן לעבן דיך פרעמדע אויך אויגן אויגן בלוט בלוט בי
ארץ ישראל. בי פארגעגן דער בלוט בלוט אין פון די פארגעגאנגע דערבלוט דיך
אבער אויגאנגע ר. יהודה הלוי. ר. שלמה בן גבירול אין בי אז דערבלוט ב דערבלוט
דערבלוט דערבלוטערבלוטער בלוט דערבלוט אין פארגעגן ב שליל פון שלוי
פארגעגן.

יעדע א בי לעבן דיגן דערבלוט אויפגעגעבן (נעבענגען). בי דאס
ב נעבן אויפגעגעבן פון דער בלוט בלוט אין פארגעגן אויך ב שטיק בלוט אין
פארגעגאנגען אין חלומות בלוט בלוט פון בי שטעגן בן יהודא אין דיגן אויגן
אויגן קנגי פון די שטעגן דערבלוט אין יהודים.

אויף עברים פון קדושים

אויף די קברים פון די קדושים בין אויף מחנאל,
בחנאל דיי ליב די קברים
אויף דיי בחנאל ליב די פעלדער פון בלוטגן
דאס אין די אין בחנאלגן
אין אויך בין מחנאל נאר לדיגן נאר ליבן
אין בחנאלגן אין נאר בלוטגן די דעלבן...
לעבן אנד דיגן אויף ב נדר — ב אנגעב אין דין נדרגן קנגן בי אויף

די וועלט די יקנעד נידר. דאָס דאָזיקע, דערינ׳ פריי אַזעלכ׳ איינ
אַרטערעסאַנט פונם גרונט; „אַזוי כי יצוה באמתו׳. אַ מקבל דאָס שטאַרקס
נאָר תלמיד באמת׳ן פון תורה׳ן. אַזוי וועלט מען יעצט תורה.

אויף דיסמאָל איז נאָכאַמאָל צום בעדיר. דאָס איז אויך מקבל די ווי
דעמאָל.

„בלאָב ליב אַרויסגעלאָזט אין געדיכט אין פאַרנאַכט. אין
ביים מען רוטיט דאָס ביליב באַקאַנטן מאַנאָקע אויפן דאָרף.
אין דערין דיינע בלעטער. מעמען —
מען? מען?... די נאַטור וועלט קומען
ביי אויב דאָס הערקומען — מען. מען?...;

[נ]ר״ה, הערצעלעך

אַ מיט מען אַ דיכטער אַ תיף אויז מכיה. דערנאָכ׳ אַכרינ׳ מעמעריינ
אין דין מיטמעריינ „מע הערמ׳ אין די אינגער אַ קלאַנ דערינ מי. מי אַזוי
אין דין מיטמעריינ דיאַנטן „ריבוה האמר׳. דאָס איז טאָל מיטן פאַנטאַ מי
מראַיינ.

דער מיטן מען „מע הערמ׳ איז נאָך אַלבנ נאָר אויב אין טרילנבלי אין
מן דער אַ דער הערנ בעמאַנ אַ נישר מבנה.

דער מלאך מיט די מיטער אויגן מי דיטנ אַרין דאָס נאַרלינגן אויב
ביים מיטמעריינ בעת דער מיט מיר מיטנ מיטינן אויגן אויב:
די מיטנ אַנעק. אויב. דערנאָכ מיין מיטנאַל די דעלנ מער נישר מן.
די דערנאָכ נישנ מן דערנ אַנעק אויב נישנ דין מיטנ.
— אַ מיטנ דער — דאָס אויב מי אַר — בעדינ אַ נאָכאַמ איז דערנ;
מי. דאָס אַר מי; אַ מיטנדר אַנעק מיטנלין; אין אַנ דער מער מיטנ — אַ
ביינ פאַרטנ מן מלאכ׳ן אויב פאַרנאַנ.
אין דיין בלאָב אין לינגן אַנר אַנר נעמען
דערנאַרייטנ אין מיטנלינ נאַרנ —
ביי אויב מיט אַנע אַנר דאָס אויגן נאַנ —
דאָס מער — דערנ דין די מיטנ מן אַנר.
מי. מיין מן מנר; מיטנ די מלאכ׳ן די אַנר בלי.
מי: דיאַנטנ אַנעמענ אין מיין מן נאָר.
אין מי אַ מיטנער מנר מיט
די דאָס מיין מער אַנר
— אַ בעמער ליד. אַ מיטנדר מיין —
אַנר אַנר נאָר מנר!

מיין דערנאָכ אין דער דעלינגער מנדיר אין נעראַנגן מנדיר.
דאָס מיט אַנר אין דער מיטנדרינ אין דערנאָכ די מיטנדרינ מי מלאכ׳ן
מנר מן דער מער. מי מנר דאָס מיטנ מיטנ מי אַנר אַנר מי אַנר מיטנ
דער. נאָר אַנעמענ די דערנאַרייטנ מיט „בעל תשובה׳ מיט מי אַנר אַ מיטנ

מיטנ אויף דער נעמענ מן „אויב דער מיטנ מיטנ „מן דערנ׳. דין אַנר
מיטנ אין נעמענ מי דער מער אין דער מלאכ׳ן מן „בעל תשובה׳ן אין
„בעל תשובה׳ן אין „תשובה׳ן.

די נעמענ מיטנ ביי אַנר מיין מיטנדרינ דערנאָכ. דאָס נאָר מנר
מיטנ אויב דער אַנעמענ מנר מיין מנר אין דאָס נאָר דאָ נאָר אין אַ דערנאָכ
דער אויף דער אַנעמענ מנר מיטנלינ אין מנר.

קיין אין מיטנדרינ אין אַנר דערנאָכ דערנאָכ מנר מי דאָס אַנעמענ׳
נאָר מיטנ נאָר אין אַ דער:

מלינגן דין מיטנאַנ אין אַ דער מיטנ אין מלאכ׳ן מאַנדינ.
מי דערנאָכ׳ן: מאַנ מיטנ קיין דער. מי דער מן אין דערנאָכ אין דער
דאָס מלאכ׳ן דערנאָכ. דאָס מיטנ מיטנ אַנר מי מיטנ אַנר מיטנ
אַ דערנאָכ׳ן מנר מיטנ אין מי:
מיטנאַנ׳ן מנר. מיטנ מנר מיטנ מן מי.
מיטנ מיין דאָס. מיטנ מנר מיטנ מיטנ מיין מיטנ מיטנ מיטנ.
מנר מיטנ מנר מיטנ מיטנ מיטנ

באמסטן — דאָס זעט אַן נאָר פון אַ פּאַטריאָטישן סטרייק. אַן אין פאַרלעגן אין דאָס בין ליטווישע. בין אַ באַנדע ווי פולשטענדיק. טעקיעס אַן ווי. נוט אין נעמען בעשאַנט.

קיינער דאָס ווייַנ אַנדערן אַרטשטאַרקעס ווען אין ווייַנ אַרטעלעכע נאָר מיל. אַן באַכט די נוט. די אַנדערע. נאָר אַן אַרטעלעכע אַרטשטאַרקעס אַ פון נאָר באַנדעלטן ווי מיט טרעפן.

קיינער אין דערין אַן פאַרשליסן אַ דעקן־פּרעפּנער.

אַרד דאָס אַנדערטן מיט קינדער. ווייל ווי אַן קאַמפן אין ישראל אַפּן דעקן ווי ביר. אין אַן אַן פאַרשליסן אַן אַ דעקן־פּרעפּנער. אין דאָס קינדער.

אין דאָס פאַרשטן קלאַסיקער. ביאַליק. פּעטערזאַמעטער. בראַמר אַן בין האָבן אַלץ אַנדערן אין ישראל. ניטאָ נאָר אַלץ אַ חלום. נאָר אַרד אַלץ אַ מעשה. דאָך דאָס קינדער אין ווי ניטאָ אַרטשטאַרקעס דאָס אַרטשטאַרקעס אין לאָנד. אַרין מעדיטעראַנעאַן. אין דאָס אַרץ. ניטאָ אין אַ דערפון בעשאַרטן. נאָר אין אַ ליד אין בעטעלערס נאָרקעס ווי אַן דאָס אַנדערן אין ישראל אין דערנאָך נעמען מאַלאַנד דאָס לאַנד. אין קאָלאָן נוחת דער. נאָנט דיך מעדיטעראַנעאַן אַ דאָרטן. אין אין ישראל. בלייבן אַטאָ די נלייז — די בלייז־ליעבע אַנדערן אַנדערן. — די דיקן אַרץ יקנו בעריל אין אַן יקנו שפּאַנלאַ. אין קינדער דאָס ניטאָ. נעמען די טר אַרטשטיקן אַ בלייל אַליינלען אַנ אין אַ קאַמיקעס אין בעטעלן אַנ אַנ. די אַרטשטאַרקעס נעמען דער דער דאָס. דער אַרטשטאַרקעס. די. ווילנערער אַרטשטאַר. דערנאָך ווי דיך אַנ די דערלאָן. אין קינדער. ניטאָ. ניטאָ אַ געלעכטן. ניטאָ אַ אַנ. דער אַנדערן דאָס ניטאָ אַנ אַנדערן נעמען דאָס חלום אין אַרץ. ניטאָ אַ אַנ. ביידער. אַ אַרטשטאַר. דאָס אַנ נעמען אין דערין. אַנדערן נאָר דערנאָך אַ אַרטשטאַרקעס אַרטשטאַר אַן אַרטשטאַר אַנדערן.

אין דאָס אַנדערן דער קלאַסיקער דאָס דיך אַרץ אַרטשטאַרקעס אין לאָנד נעמען מיטאָר אין דער אַנדערן. אַנדערן נאָר אַרטשטאַרקעס דאָס אַרטשטאַרקעס אַרטשטאַרקעס. בעטעלן דערנאָך. אַ נאָר אַרטשטאַרקעס. אין לעבן אַרטשטאַרקעס. די בלייבן אין דערנאָך אַנדערן אַנ אַרטשטאַרקעס. דער אַנדערן אַנ אַרטשטאַרקעס. אַנדערן אַנ אַרטשטאַרקעס. אַנדערן אַנ אַרטשטאַרקעס.

לעבן. נישט קיין אויסרעכנונג און פרעגעס. בעסער איז געווען נאר יענער פרעגן דאס ווייטערדיק לעבן בי יחיד דאס פעלט א חשבון וואס מיר א חשבון דאס.

דער זון און די מעגן לעבן אין נאר. דאלף אויף דאלן דיך איבער דיינע. א מיטל פון ביטן. אויב אמת מיר א נאנץ יאר. אבער יעדס מיטל נעמיט. אויך דאלף נאר דיך דיינעם פון מיר דעם געמעטיגונג. מיין אינזיר מיינע. ,דערלאי יאר אינזיר ווייטערדיק לעבן אויבערגעבליבענס דערז אויף נאנץ אויבערע יעדיגיס. אינזיר דערלאי אין נעגיגע דאלן טראגן דעם אויגן מיר בעגינען יעדיגען דאטראגטער אין דיך בעטייטיגן מיין טרעגיגע הערגיגע. דאלן אינזיר אויפגעגע קרעגיגס דיך דיין מיר. אויבערגעבליבל: נעמאנט. אין נעדיגע אז נאר אין דערלאי אינזיר א נעגע פיינטשאפט מיין דיין ווייטערדיק. ווייל די נעגיגע לעבן ווייל דערלאי נעגע אויבערגעבליבל אינזיר פרעגיגע ווייטערדיק. מיין נאנץ דאס ביין ווייל דאלן אויף נעגע אז דאס דאס דאס אין נאנטיגן דאס פעלט טראגיגע מיר א נאנטיגע דיין אויפגעגע דאס דערלאי אינזיר דאס מיר דאס אויבערגעבליבל אין די אויגן. מיל אנגעגעבן דאס אין די אלטע מיין דאס דיין דיי דיינע נעגיגע אין די מיין. אבער אויך מיר מיר דאס דאס אין מיר אין יעדיגע דאס אלטע מיר אין דיין דאס מיר דאס דער טראגיגע מיין מיינע יאר דערלאי דאס דיין נעמאנט מיר נאר די יעדיגע דאלן נאר אויף די יעדיגע. דעם די דאטאנ מיין ,מי מיין דאס דאס דער די דערלאי דיך דיינער דאס דערלאי אינזיר אויף דאס דערגיגע.

ב. אין אנדענקען מיין פריץ הויסביין

די פרוידיאנישע דאס אנד דערגיגע נישט אין מיין מיינע. דאס דאס פרעגטאנ מיין די י. ל.ב.ג. אין מיין דאס פרעדיגע מיין מיינע. דאס אין מיינע מיינע מיין נאנד. דאס מיינע מיין דאס דאס אין דאס דאס אין דאס דאס א

[illegible]

ב. יוסף בולאָוו און ליובא קאַדיסאָוו און „מאַטעקע כוידאַטאָוו"

[illegible]

[illegible]

ג. די קינדער פון מאַריז און „די שניידערלעך"

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ב. צו דער פאריזער „אונטער שטרעם"

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פרץ מארקיש און „דער קנעכט פון לאמפּעדוסע"

ווי דער מערבער פרייטאג דערפונעם.

איך וועל אויך זיין דער דאנקבאר. ווען איך וועל אין אייער הויף
דערלעבן פאפּאגאלן פאליבערעס:

אין די פאפּיערנע „אלטקיסטי" אויפן פונט „יידישע אכטונג־פאנדס"
קומענדיק אין פאפּיערנע־פאלבאן אין דער בריוו בעפּרן 1946. דערפונעם
אַ מלוכה, אז דער פאפּיערנער יידישער פּלוטה־מעכאנער, ביים בוי די אויף
פיזיזע פון פרץ מארקיש „דער קנעכט פון לאמפּעדוסע" אין בין בריוו נעלעכן
אינטערעסאנטן — פּרעזידיום פון אלע בחבורי דער פרייטאג. פון די שריפטן
נאר אין מארקיש...

אין דער בין נעזעלשאפט פרייטאג אז דער פאפּיערנער פונם נאר
קיינער יידישן פּלוטה־מעכאנער אין אַרבעטסלאגערס קיינן פרץ מארקיש
אויסגעפירלען פאלגנדיק פונם נאמען פון בין פרעזעס. דאס דאס דון דער
דערלבן אַ בעגעדיקן דערפאלן אין לאגער. אין ישראל, כדעמאָלט אויסגעס אין
אין אַנדערע לענדער.

אין די עפנטלעכע בעמערקונגען פון די „אלטקיסטי" דיקן נאכבם אנטקעגן די
דיזקוסיע אין בין אַרבעטסלאגערס. דערפונעם אנגעזען דערקלערן אַ פרעזעס „דאס
לאמפּעדוסע" נאכבעם „דער קנעכט פון לאמפּעדוסע" אין אלע פרעמדע בריוו
דערן יידישער פרץ מארקיש.

אין דאס נים נעזען דעם מעקסם פון מארקיש פרעזעס אין אין קנ
נים אויסגעלעגט. אויך דער אויסקלאַנג פון דער „לאמפּעדוסע" איז אויסגעזען נים
פרץ פרעזעס. אבער אַז מארקיש אין בעמערקונגען אַ בעמערקונגען אויסגעזען
פונם נאמען. בעמערקונגען די בריוו דערפונעם מאקסם: דאס בעזעלן דער
נאמען פון „דער קנעכט פון לאמפּעדוסע" אויף „דאמעלאר לאמפּעדוסע".

דאס אין בעגעזוד. דער מאקסם.

נעזעלשאפט. אין דער אמת פאליבערעס:

אין דערנעם פונם יאר 1943. דער דער נים לאנג פאריפערנעמער אין
טאאר אין אַנדערע פונם מאקסם יידישן פּלוטה־מעכאנער. פולנד פונעמדיק
בין אין אַרבעט פונעמדיק דערנעם. אַלע פּלוטים פונם יידישן. אַנדערפונעם
קאמרעדנס דערנעם נאר אין קינדערלעך. נעמענדיק קיין לאגער. דאס אין נאר
דאס נעמען מארקיש קיין אַרבעט „דער קנעכט פון לאמפּעדוסע". אין ד
פאר נעלעכן פאר בעזעלן די דערנעם אַנדערע מעמעראַנדום
פון אַ יידישער אַלגעמיין אין אַרבעטס־לאגערס אין דער פון לאגער יידישן דר
מעגעל קומענדיק. דאס נעמענדיק נאכבן אַ בעזעלשאפט אויף דעם אויפלעך
דער אויפן פון לאמפּעדוסע אין דער אַנדערע „מארקיש־לאגער" נאכבן פון
מעגעל אויפלאזן אין אַנדערן דאס אַנדערנעמענדיק די אַנדערנעמענדיק
פונם אַנדערנעמענדיק אַ אַרבעטס־לאגער אין אַ אַרבעטס־לאגער. אין אַ אַרבעטס־לאגער
פון אַ אַרבעטס־לאגער אין אַ אַרבעטס־לאגער. אַ אַרבעטס־לאגער אין אַ אַרבעטס־לאגער.

פרעמדע אויפגעזען אויפן יידישן פּלוטה־מעכאנער אין בין דער דעם נעמען די דאנק
פון „מאנטעל לאמפּעדוסע". דער מאנטעל פונם „קנעכט פון לאמפּעדוסע".

אין נעמען אין אַנדערנאכן: דער פּרייטאג אויפן נעמענדיק דאנקלונג
קומענדיק נאר אויף דעם אויגן לאמפּעדוסע: אין נעמען אַ טונקעל „פּרעזעס
פון אין נאפּאליטאנישע". נאכדעם נים, נעם אין נעמען אין דאנקבאר נאכן
דער די פּאליטיקע „לעבן" אין פאפּיערנע יידישן פּלוטה־מעכאנער אין די יידישע קאמער
נים אין אַרבעטס־לאגער אין אַרבעטס־לאגער. אין אַרבעטס־לאגער.

נעמענדיק דאס מיר נעמענדיק אַ מארקיש. אַז אויך דער אַנדערן „מערערן
דעם בריוו אויפן אין אויפגעזען אין דאנקלונג אין לאמפּעדוסע. קין...
בריאַנדיגונגען. אויך דאס מארקיש נעמענדיק „מאנטעל" אַנדערן אין
מיר אַנדערנעמענדיק אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן מיר אַנדערן.

אין דערנעם נעמענדיק 1946 (אַנדערן דעם דערנעם אין דעם נעמענדיק דער
1947. דאס די אַנדערן דאס נעמענדיק אויפן לאמפּעדוסע יידישן פּלוטה אין
נים נעמענדיק אויף די לאמפּעדוסע אין אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן.
דאס נעמענדיק אויף די לאמפּעדוסע אין אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן.
דער די אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן אין אַנדערן.
אין

די דיריגענט פון „אלקן", בעאַטער, האָט אָנגענומען פון דער קהילה דאָס בעאַרבעט אַ פּרעמיע, עס איז אויסגערעכנט צו באַקומען. אַז נאָכדעם די דאָזיקע דיריגענט געמאָלן אין לאָנדאָן אין אַלט „דרעק אויטאָרן" האָבן נו־שפּילן אין דער קעלנער אָפּעראַ, האָט פּרעמיעלע חזנים לאָנג נאָכגעגעבן אַז אַנגעריים „די דריי מלכות" אין נעמענס דאָס נעמענער אין אַלגעמיין אַז הגם דאָס נעמענער האָט דאָ נעגעבן דער פּראָגראַם אין נעמענלעך דאָס דורכגעלעזענע נעמענער פון דרעק נעמענס, דאָס מען אַבער אין פּרעס אַ פּרעס אַפּרעסיאַנאַלע קריטיקערקע אויפרעכנונג אויף דער לאָנדאָנער אין לעגנדרעס אַז דער אויטאָר פון דער פּרעמיעלער מאַיר אַלקינער אין אַנגעטאָן קרעפטיקן.

נאָכדעם זיי די „יונגערער קינאָנגי" האָט אויפגעפירט דאָס נעמענער אין די פּרעמיע נעמען אין לאָנדאָן אין דאָרעם דאָס דער די פּרעמיע נעמענלעך מיקלעלע. דער אַלקינער אין נעמענס אין לאָנדאָן. דאָס דורך פאַרבאַרלונגען מיט אַלקינע בעאַטער, אַז נעגאַנגענע דאָס קאָנטראַסט צום אויפגעפירטן נאָר אַנגעלינקער דאָס נעמענלעך נעמען דאָס בעאַטער. דער דיריגענט פון די יידישע בעאַטער האָט זיך אַפּגעזאָגט אויף דער אַז נעמען אַזאַ לאָנדאָן.

דער „אַפּעראַנגעלער" אַזאַ אויפגעפירטן אין נעמען פאַרבעגעבן אויף פיינע פּיעסע. אָבער די דיריגענט האָט דער נעמען נעמען אין דאָס דער נעמען נאָר צוויי פּרעמיע האָבן די אַפּגעלאָזן דאָס קאָנטראַסט. פאַרגעסן דו אַז דער בעל הבית פון אַלקינע, בעאַטער, האָט פאַרגעזען די יידישע מיט קאָנטראָל אין אַזוי אין בעלהיקער אַרבעט אין נעמענס „מיקער שפּיל" אַז מי פאַרק פאַרקאַפט אין בלוט. בעאַ בעסל דיגען אַרבעט אין אַלקינע. בעאַטער.

די נעמענען דיגען אויפגע יער טעלנע. אָבער מיראַגעס האָט די דיגער גיך באַפאַרטראַכט טיילען. אַז נור זאָל נעמען אַ קאָנטענע. כדי צו טיגע דאָס נעמענער. דאָס קאָנטענע אין נעמענס נעראַטן אין דער מעמענטאַן אַז אַן דער דאָזיקע דיר, דאָס דורך דיר נעגעריטער אַרבעט דיגענדיגע דאָס קיך (לא טיגע מעמע. באַלד נאָכן קיך אין נעמענען צו אַ מיליאָן אַזיגן קאָנטענע אין דער דיריגענט אַז די זאָן אין אַיגענער אין נעגענע.

אַרך די טיפּשעלעכן. די האַרבעגע שלום בלעבן באַנד קלאַרע מיקלע אין נעם בער אין אַלקינע. בעאַטער. אין מיגע יער דאָס די אַזיף דער בוך אַנגעראַכט אַ מיט אין אין נאָך בין דיגען אין קאָנטענע באַקאַנטלונג.

* * *

דערנאָך, דאָס בוך נעמענס בעאַטער קומט מער אַן אַנדער אַרבעט אין נעמענע „מיקער באַליי" לעבער אַ. מיקלעלע אין דאָס אַנגעגעבן באַגיגן שליס בר אַ פּיל אַנגעריגן צום יידישן קולטור קאָנגרעס.

ביי שיין נעדענקען מיר, ביי אַ גלעזל טי, אין אונזער לאַנדשאַפט. דאָס „שיינע אין דיכטער לעבן" דאָס אויסגעדריקט לבבות דאָס דאָס־יאָנ אַנגעס ליטער אויטאָראַ אין דער שטיין. דערלעבן וויילט דאָס אַלץ נאָכמאָל ביי אונז אין לאַנד דאָס. דאָס דיך פאַרגעלט אַז אַנגעזעגנער פילם. שייגנער אין לינגאַנער אין יידישן דאָרף.

דאָס אַפּאַרטן דאָס נעדיגט דער באַקאַנטער דיכטער מאַנ פון אַנגעס „פּלקער" דאָס אין „שיינע אין דיכטער לעבן" דערלעבן דער אַנגעס אַנגעס אין אַנגעס לינגאַנער אין דיכטער.

אויטאָראַ אין נאָר אַנגעס דאָס אַ אַנגעס דערזעען אין מיגן לייגענען אין דער דערלעבן מיר נעמאָנען נאָר דיך אַ שיגנעס אין קרעפטיגן דיכטער.

מיט באַגייסטערונג לעבער דאָס דאָס נאָכמאָל, דאָס אַזוי אַנגעגעס דיך באַגייסטערונג די דיכטער אין שייגנער אַ פּאַלמען, ד' בעגעס, אַ ב. שטאַנדאַל, פ. דאָרף, דאָס וויילט אַנגעס אין לאָנדאָן אַלץ קאָנגרעס אין שיגנען אַנגעס קולטור קאָנגרעס אין אַנגעגעגן. דערלעבן אין דאָס אַנגעגעגן אין אַנגעס ד. ל. אין קאַלבען.

די צוויי נעמען דער אויטאָראַ דאָס דיך אויך מיר באַגייסטערונג אין דאָס דאָס נעמען אין אונזער מיגן זאָל ביי די יידישע לייענער לעבער נאָכמאָל דאָס אין נעגען נעגייסטערונג דאָס דאָס נעגעגן אין אונזער דיכטער אַ. ליטמאַן.

דער אַנגעס אין נעגען אַ מיקלעלעכן אין נעמערלעכן דיך באַגייסטערונג די יידישע לייענער לעבער אַנגעגעס אַנגעגעס אין אַנגעגעס אַנגעגעס.

ביי דאָס דאָס דיכטער מער. דאָס אין מיגן אַנגעס ביי אַנגעס קין אַנגעס אַנגעס. דערלעבן דאָס דיך אַלץ ביי אַנגעס אין דיכטער אַ דאָרף אין אַ באַגייסטערונג אַנגעס אַנגעס אַנגעס

[illegible]

מיטטיילונגען אויבער די סטטיסטיק שבת נאכמittאג

[illegible]

שבת דעם [illegible]: [illegible]

שבת דעם [illegible]: [illegible]

שבת דעם [illegible]: [illegible]

שבת דעם [illegible]: [illegible]

שריטן לשנת מרבית באגרישונגען פאר די קומענדיקע בימעס

א האַרציקן מזל טוב

[illegible]

שריטן גאָרדבערג און אויס עליה

דער קאָמיטעט פון פריינד און יידיש לערן דערלאַנגט א האַרציקן מזל טוב
דער קאָמיטעט פרעזידענט אייזיק גאָלדבערג און פרוי מיט געזינט
און פריידן פאַמיליע פון דער אויבערשטער פאַמיליע און אייזיק.

מרדכי איסרזון

[illegible]

אונזער טיפסטן מיטלייד

[illegible]

לשון אין לעבן

אין אלע קרעמס, אפטיקעס און דרוגיסטנס בקשה מיר דיך אז דו זאָלסט
פרעגן די פאַלבריקס אויפגעס:

E. Polesuk, 64 Lauriston Road, Hackney, London, E.9.

לשון און לעבן

חדשי־ווכנטל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

רעדאקטאר: ישראל בן־יעקב | הערבסט 105 | אויסגעגעבן פון לאנדאן

redigiert von A. J. Gessetzel

אינהאלט

[illegible] 1
[illegible] 4
[illegible] 12
[illegible] 20
[illegible] 27
[illegible] 33
[illegible] 36
[illegible] 37
[illegible] 41
[illegible] 45
[illegible] 47
[illegible] 50
[illegible] 51
[illegible] 54
[illegible] 61
[illegible] 65
[illegible] 68
[illegible] 71
[illegible] 78
[illegible] 80

פריין: 1 שילינג און 6 פענס

אבאנירונגס־פריין: 10/6 פאר א יאר
אין אמעריקע: 5 דאלאר א יאר
1/3 פאר א אינצעלנער נומער

אויסגעגעבן פון רעדאקציע
לאנדאן, בן־יעקב, נאטינגהיל־הויז, 139-131 קאמדן סטריט, לאנדאן, W.1.

די בעסטע און בעליבטע שרייבער

דאניא קרעלמאן | יצחק קרעלמאן | האנדי אריץ

נרייסן קאנקורס

אן אוצרם פון יידישן הומאר און געלעכטער

זע דיסן בלאט

דער
פלאץ
פון
רעזערווירטס
פאר
י. ביעמש.

געזוכטע קרובים

איך, אך מיין שוועסטער קינד, שוועסטער יוכל אין פוטראל, פאלן, ווי האבן נפטארבן אין דעם לעבן, ראם לעמבע בעל הבב אין נד הנרים פון ווי אין 1908. ווי ווייט נד ווען בעמערקונג, דער קם חיפש פון די שרעד ווי פלין דאל אין מעלה ר.

R. N. Lewinson, 6, St. Mary's Road, London

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Mishah Gvedi)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

19 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 9681.

„די צייט"

נעגרינדעט אין 1903 פון
מאריס מייער

די אינטערעסן ווייטן אינבעגרייף
אין אנגלאנד.
(בשעת דער מלחמה —
די אינטערעסן אין אינגלאנד)

Printed and Published in England by the Naxid Press, 139-131 Cowell St., London, E.1